

ÚTILS PRÀCTICS

15

El món associatiu
i les noves tecnologies

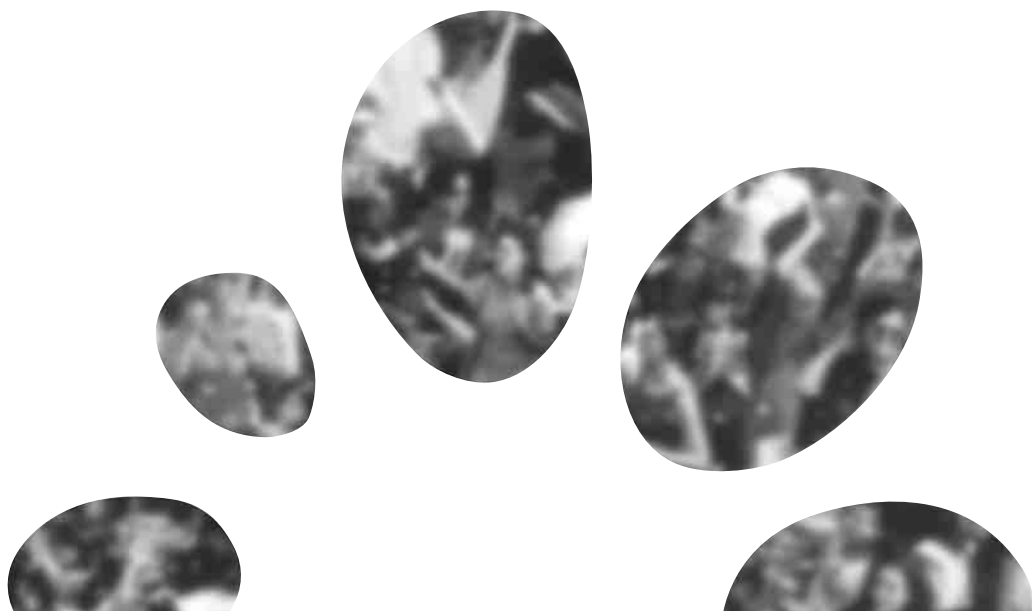

El món associatiu i les noves tecnologies

Luis Miguel Luna

Ernesto Bravo

Coordinació
TORRE JUSSANA

IMATGE I PRODUCCIÓ EDITORIAL
AJUNTAMENT DE BARCELONA

Maquetació: FUNDACIÓ TAM-TAM

D.L.:

Abril de 2004

ELS AUTORS

Luis Miguel Luna

Assessor de comunicació en organitzacions no lucratives. Col·laborà professionalment en Medicus Mundi Catalunya com a director de comunicació durant set anys i amb la Federació Catalana d'ONG per al Desenvolupament, primer com a membre de la seva Junta Directiva; després com a coordinador tècnic. Participà en el grup de treball que redactà el primer Codi ètic i de conducta de les ONGD elaborat en l'Estat espanyol. Posteriorment treballà en un projecte de noves tecnologies al Departament de Projectes de la Fundació Pere Tarrés. Actualment és cap de l'Àrea de Comunicació de Càritas Diocesana de Barcelona.

Ernesto Bravo

Llicenciat en Ciències de la Comunicació, és periodista especialitzat en Gestió de la Informació i el Coneixement. Ha col·laborat professionalment en el departament de comunicació de Mans Unides i en la Fundació UB Solidaritat. Membre del consell de redacció del butlletí Senderi i professor de l'Escola Superior de Relacions Públiques (ESERP). Professor – col·laborador del Departament de Gestió de l'Institut de Formació Fundació Pere Tarrés.

Agraïments

Aquesta obra es deutora de les idees i experiències de molts companys i companyes. Permeteu-nos que recordem especialment a David Camps, Berta Flores, Francesc Bonfill i Gregori Gancho.

ÍNDEX

Internet. Context actual i projecció de futur	7
Les ONL i Internet a Espanya	13
Els recursos més utilitzats	15
1. El correu electrònic (<i>e-mail</i>)	15
2. Les llistes de correu	16
3. L' <i>spam</i> o <i>busmail</i>	16
4. Les llistes de distribució sectorials i especialitzades	17
5. <i>Website</i>	17
6. Els xats	18
7. Fòrums de discussió	18
8. Comerç electrònic: venda <i>on line</i> , socis i donatius <i>on line</i>	18
9. Xarxes telemàtiques	19
Els recursos potencials	21
1. Millora de l'organització interna	21
2. Difusió	22
• La inclusió en portals temàtics	
• Butlletins electrònics. Publicacions <i>on line</i>	
• Publicacions <i>on line</i>	
• Visita virtual a un projecte	
3. Relacional	28
• Fòrum de discussió	
• <i>Xats</i>	
• Les llistes de distribució	
• Videoconferències	
• Comunitats virtuals	
• <i>Cyberfund – Raising</i>	
4. Formació	37
5. <i>Lobby</i> : correu electrònic, <i>signbook</i> , xarxes, etc.	39
• El correu electrònic com a forma de pressió	
• Eina de defensa dels Drets Humans	
• Grups de pressió	
• <i>Signbook</i>	
6. Serveis	43
• Assessories	
• Creació d'un centre de documentació virtual	
• Telemedicina	
• Aplicacions per a persones amb discapacitat	
• Sistemes electrònics de recerca per a malalts desapareguts	
• Tecnologia contra la violència	
La seguretat en Internet	47
1. La seguretat referida a l'emissor	47
2. La seguretat referida al receptor	50
La protecció de les dades	53
Reptes	59
Enllaços	61
1. Ajut humanitari i cooperació internacional	61
2. Comerç Just	63
3. Dona / Gènere	63
4. Discapacitats	65
5. Drogoaddiccions	67
6. Ecologia	68
7. Educació	69
8. Formació i inserció socio-laboral	70
9. Gent gran	71
10. Infància i família	71
11. Joves	72
12. Mitjans de comunicació	73
13. Pau i Drets Humans	75
14. Portals de solidaritat i xarxes	78
15. Voluntariat	81
Conclusions	83
Glossari	85
Bibliografia	89
Adreces Útils	91
Últimes publicacions	93

INTERNET. CONTEXT ACTUAL I PROJECCIÓ DE FUTUR

"El nostre planeta està avui sota la pressió de dues forces tremendes i contraposades: la globalització i la fragmentació."

Butros Butros Ghali

Ex - secretari general de les Nacions Unides

L'any 1995, Nicholas Negroponte, que esdevindria el nou guru de les innovacions tecnològiques publicava *El món digital*¹ i vaticinava grans canvis en les telecomunicacions que afectarien tota la societat. També apuntava alguns dels problemes que vindrien: els conflictes amb la llei de propietat intel·lectual, les tarifes de les telecomunicacions, la necessitat de la innovació tecnològica constant, la conversió de les persones en unitats demogràfiques digitals...

Seria cada vegada més el receptor, i no l'emissor qui determinaria la forma i el moment de rebre la informació. Anunciava la importància del correu electrònic, del periòdic com interfície de notícies, del comerç *on line*, dels llibres electrònics, del vídeo a la carta...

Però també parlava de la pròxima dècada com d'un temps que seria testimoni de casos d'abús dels drets de la propietat intel·lectual i de la invasió de la nostra intimitat, de vandalisme digital, pirateria del programari i robatori d'informació. I el pitjor de tot: la reducció dels llocs de treball ocasionada per l'automatització i la fi de la noció del treball per a tota la vida.

La seva visió optimista del futur pròxim molt bé podria resumir-se en una cita: "mentre els polítics han de carregar amb la història, emergeix en el paisatge digital una nova generació alliberada de molts dels vells prejudicis. La tecnologia digital pot ser la força natural que propiciï un món més harmònic".²

Però aquesta visió tan optimista aviat va ser contestada per diversos pensadors com George Brown, ex president del *House Committee on Science, Space and Technology* que insistia que "els nostres principals problemes són socials i requereixen solucions humanes, no tècniques".³ Les Brown, veterà i crític observador de televisió, enumerava jocosament "els set pecats cabdals de l'era digital".⁴

1. Nicholas Negroponte. *El mundo digital*. Ediciones B. Barcelona, 1995.

2. Nicholas Negroponte. *op. cit.*

3. George Brown citat per Herbert I. Schiller. *Aviso para navegantes*. Icaria. Barcelona, 1996.

4. Les Brown citat per Herbert I. Schiller. *Aviso para navegantes*. Icaria. Barcelona, 1996.

1. Desigualtat.
2. Explotació comercial i abús d'informació.
3. Falta de respecte per la vida privada.
4. Desintegració de la comunitat.
5. Plebiscits instantanis i distorsió de la democràcia.
6. Tirania dels qui regulen els accessos.
7. Pèrdua de la valoració del servei públic i de la personalitat social.

Davant les idees, els nombres... Actualment el nombre de connectats a Internet no deixa de créixer, superant les expectatives més optimistes. Un estudi de Angus Reid Group estimava en 300 milions les persones que ja tenien connexió a Internet l'any 2000, i en 150 milions més les que es connectarien al llarg d'aquell mateix any. Aquestes dades s'han extret d'una enquesta efectuada a més de 28.000 persones de 34 països. Tenint en compte aquestes xifres, els autors de l'informe pronostiquen que l'any 2005 el nombre de connectats arribarà als 1.000 milions de persones. Malgrat aquestes xifres, encara s'està lluny d'arribar a les del "rei" dels mitjans de masses: la televisió.

Paral·lelament, un estudi de Strategic Groups detalla minuciosament els patrons de creixement del nombre de connectats a Internet als Estats Units al llarg de l'últim any. Els resultats són impressionants: el 53% dels adults nord-americans usen Internet i el 47% dels domicilis hi tenen accés. Les dones conformen el 60% de les noves connexions (i la seva presència en la xarxa s'ha triplicat en els últims dos anys i mig).

L'informe de *Grunwald Associates, Children, Families and the Internet 2000* constata que hi ha 25 milions de nens i joves d'entre 2 i 17 anys connectats a Internet als Estats Units. Aquesta xifra suposa el 40% de la població infantil nord-americana i triplica el registre de 1997. Els adolescents són els més habituals del mitjà: 14 milions accedeixen a Internet des dels seus centres educatius i 18 milions es connecten des de casa seva. L'estudi preveu que l'any 2005 hi haurà 44 milions d'usuaris infantils i adolescents, i considera que aleshores el nombre de connectats des dels centres docents superarà als usuaris domèstics.

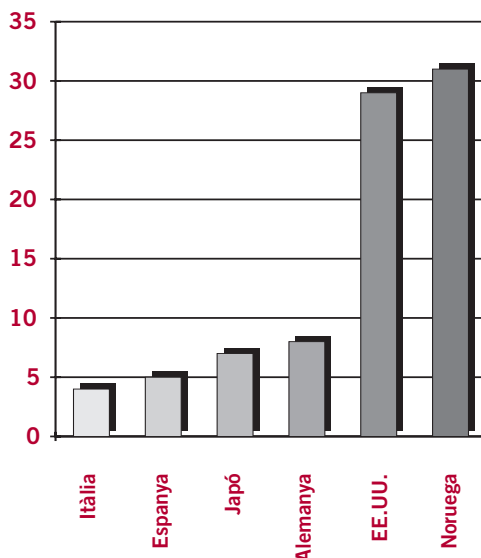
Angus Reid afirma que s'ha arribat a una "massa crítica" en el nombre de connectats, que desencadenarà de forma immediata un moviment de creixement sobtat d'Internet i derrocarà les barreres d'accés. La principal barrera d'accés és la limitació del PC. En la mesura en que es desenvolupin nous dispositius (TV interactiva, consoles, etc.) la incorporació de grans grups de població serà un fet. La tendència nord-americana sembla ser que continuarà amb l'accés a través del PC, mentre que el model euro-asiàtic es decantarà per l'accés sense fil –*palmtops*– i centres d'accés públic (cibercafès).

Internet està desplaçant la televisió i altres mitjans tradicionals (premsa, ràdio) com a font primària d'informació entre els joves d'entre 18 i 24 anys als Estats Units, segons un estudi de Round Table Group. Encara que existeix un excés de confiança en el mitjà que fa que el 84% dels joves consideri que Internet és més útil com a font d'informació que la visita a una biblioteca pública, la veritat és que estem assistint a un canvi d'actituds culturals que s'està produint molt més ràpid de l'esperat i que forçarà els mitjans tradicionals a reorientar les seves activitats.

Un recent estudi de NetValue ens ofereix noves dades sobre les diferències quantitatives i qualitatives entre la Internet nord-americana i l'europea: Estats Units compta amb una proporció molt superior d'usuaris domèstics d'Internet (48,7%) enfront del Regne Unit (27%), Alemanya (20,7%) o França (12,1%).

Usuaris que han accedit a Internet

Percentatge de la població del país que ha accedit a Internet en l'última setmana des de casa o des del treball.

Malgrat aquestes notables diferències quantitatives, la utilització de determinades aplicacions (especialment xats, ftp, àudio/vídeo) s'ha estès més en l'àmbit europeu que en el nord-americà. En canvi, aquests últims utilitzen més el comerç *on line*.

En l'Estat espanyol, l'augment de l'operativitat a través d'Internet s'està desenvolupant a un ritme vertiginós. Segons l'Estudi General de Mitjans (EGM) actualment existeixen prop de 8 milions d'internautes actius. Mentre que en la primavera de 1998 tenia accés a la xarxa el 6,6% de la població, en el mateix període del 2000 ascendia a un 25,5%. En la mateixa línia, el nombre d'internautes actius ha augmentat en més del 16% respecte a la mateixa data de l'any passat. Àdhuc amb tot, Espanya se situa molt lluny dels índexs del nord d'Europa, en què la taxa d'utilització d'Internet supera en molts casos el 45%. Les previsions apunten que, l'any 2003, el 50% de la població d'Europa occidental utilitzarà assíduament la xarxa.

Una de cada tres llars que té ordinador està connectat a Internet, el que suposa una penetració del 9,1% del total de les residències espanyoles i del 33,2% de les dotades amb equip informàtic, segons un estudi realitzat per l'Associació Multisectorial d'Empreses Espanyoles d'Electrònica (Asimelec).

Malgrat la tendència alcista dels últims anys, només el 31,1% de les llars enquestades compta amb un ordinador, dels quals el 73% disposa d'un equip amb processador Pentium.

Referent a l'ús del PC, preval l'ús domèstic amb un 61,1%, sobre el professional, 31,2%; encara que el 24% dels enquestats utilitza el seu equip informàtic per a ambdós usos. Segons l'estudi *Estadístiques sobre la societat de la informació a Catalunya*, el 46,5% del total de llars de Catalunya disposen d'ordinador. El 45,7% dels catalans utilitzen l'ordinador. D'aquests, el 69,6% a casa, el 68,3% en el lloc de treball i el 2,8% en altres llocs.

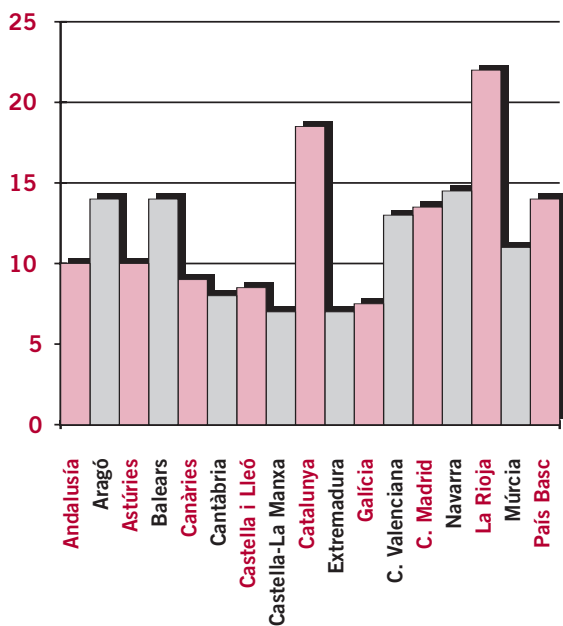
Entre abril de 2001 i maig de 2002 el percentatge de persones que utilitzen Internet diàriament ha passat del 14,4 al 20,4% i setmanalment del 29,8 al 33%. D'altra banda, el 34% dels catalans asseguren utilitzar l'ordinador diàriament i el 46,7% un o més cops a la setmana.

Els principals usos de la connexió són: informació (temes d'interès, diaris, bases de dades), comunicació (correu electrònic, llistes i grups de distribució), transaccions (banca, compres, descàrrega de programari) i ensenyament a distància (cursos virtuals).

Respecte a la utilització d'Internet per part dels joves, segons dades d'un informe de l'Estudi General de Mitjans (EGM) de maig de 2000 revelen els nivells de connectivitat per Comunitats Autònomes: el 21,7% a què arriben els joves de la Rioja; el 18,4% de Catalunya, el 14,4% de Navarra, el 13,8% registrat a Balears i el 13,7% dels joves aragonesos. Per sota d'Aragó es trobarien els joves bascos amb el 13,5%, la Comunitat de Madrid amb el 13,2% i la Comunitat Valenciana, amb un 12,5%.

Posteriorment se situen la regió de Múrcia, amb un 11%; Andalusia, amb un 10,2%; Astúries, 10,1%; Canàries, 9,3%; Castella i Lleó, amb el 9%; Cantàbria, 8,7%; Galícia, 7,6%; Castella - la Manxa, 7,5%; i Extremadura, 7,4%.

Finalment, en aquesta classificació de l'EGM, les últimes comunitats autònomes en nombre de joves usuaris d'Internet al mes són Extremadura, amb un 5,6%; i Castella i Lleó i Galícia, amb un 6,3%.

Els principals usuaris de les noves tecnologies són les companyies internacionals, que han promogut la desregularització, la privatització, l'expansió i la concentració del sector de les telecomunicacions.

El sistema d'informació electrònica construït i dirigit per la iniciativa privada tindrà les característiques pròpies de l'empresa privada: desigualtat d'ingressos i producció de béns i serveis amb fins lucratius. Els estats, les Organitzacions No Governamentals (ONG) i altres entitats no lucratives utilitzen les noves xarxes electròniques, però aquesta utilització és mínima respecte a la de

les multinacionals. La societat civil global i local pot millorar la seva projecció i activitats amb les noves tecnologies de la informació i la comunicació (NTIC) evitant ser usuaris marginals del sistema. Ara bé tot indica que Internet serà aviat un sistema comercial mundial on caldrà abonar-se segons l'ús que se'n faci.

Estem assistint a un debat important sobre els drets i les llibertats en la xarxa. La intimitat està vigilada. Existeixen programes que detecten rastres informàtics que permetran a proveïdors i servidors acumular dades sobre els nostres interessos i moviments. Sobre les nostres compres o les nostres recerques. Estem exposats a la manipulació i a la violació de les comunicacions. D'altra banda, el mercat de les NTIC avança cap a la concentració d'empreses i serveis. Aquests són alguns dels perills reals en aquest nou llogaret global.

Internet trenca fronteres. Aplega esforços. Dóna veu als pobres i marginats. Crítica. Mobilitza. Aquest nou mitjà ofereix enormes recursos i oportunitats a les organitzacions no lucratives. Per lluitar contra el sistema cal utilitzar les mateixes eines. Internet ens permet neutralitzar algunes de les conseqüències que genera el propi sistema.

Per això, l'objectiu principal davant les amenaces de la globalització, la mercantilització i la nova exclusió, serà la preservació del caràcter global i democràtic de la xarxa. L'idioma, els privilegis d'accés, els usos restringits, la mercantilització de serveis i de coneixements poden, entre altres factors, generar noves fractures socials de dimensions alarmants, en contra dels qui van somiar amb una xarxa d'esperit lliure i d'iguals davant l'ordinador.

La xarxa ens permet ser emissors i receptors a una escala mundial impensable fins fa pocs anys i amb una de les característiques que més es valoren en els mitjans de comunicació de masses: la velocitat.

Estem davant un procés –que si no es torça– suposarà democratitzar l'accés a la informació, generar grups de discussió per temes i compartir objectius, i coneixements.

Internet és el primer mitjà de comunicació de molts per a molts. Això preocupa als governs, a les multinacionals i als grups de pressió. Els preocupa que creix sense "el seu control".

Diversos episodis recents han reflectit la capacitat mobilitzadora i autònoma de la xarxa:

- L'any 1994 l'escamot zapatista del subcomandant Marcos va impressionar el món amb la utilització del correu electrònic per explicar i contrarestar les estratègies de desinformació del govern mexicà.
- L'any 1995, tota Espanya va reaccionar solidàriament al crit espontani de "¡Basta ya!". La capacitat de mobilització tecnològica va ser capaç de bloquejar els servidors d'informació dels que ETA disposa en la xarxa.
- Seattle (desembre de 1999), Washington (abril de 2000). El sorprenent èxit de convocatòria d'aquestes manifestacions –50.000 persones als carrers de Seattle– es deu en gran part a Internet i al seu poder de difusió. Internet va tenir un paper fonamental per a la propagació ràpida de les propostes d'acció i també per a la discussió sobre com dur-les a terme.

L'era digital no es pot interrompre o negar. Posseeix quatre qualitats que la faran triomfar: descentralització, globalització, harmonització i permissivitat. Les noves tecnologies de la informació i la comunicació (NTIC) són indubtablement l'eix dels canvis actuals, però no a qualsevol preu.

LES ONL I INTERNET A ESPANYA

ALGUNES DADES QUALITATIVES I QUANTITATIVES

El sector no lucratiu o Tercer Sector ha tingut un increment espectacular en els últims set anys. A Espanya existeixen avui en dia quasi 253.000 organitzacions no lucratives (175.000 associacions i 6.000 fundacions). Aquest sector emergent representa el 5,8% del PIB i el 6,3% dels llocs de feina en el total net espanyol.

La incorporació de les NTIC en les ONL espanyoles segueix un procés lent. Encara avui en dia moltes entitats no disposen de correu electrònic, treballen amb ordinadors i programes informàtics obsolets, amb prestacions limitades, connexions lentes, etc. A més a més, hem d'afegir la limitada formació del personal contractat i dels voluntaris que hi col·laboren.

En general, ens trobem amb una baixa aplicació de les NTIC, amb dificultats pel que fa al processament, emmagatzemament i manteniment de la informació i dels fluxos informatius.

Ens trobem davant un sector en creixement que ja fa ús d'alguns dels recursos d'Internet (xats, *news*, *listserv*, etc.) i del correu electrònic com instrument de gestió i de comunicació. Tot i això, encara és molt limitat l'ús sistemàtic i el coneixement generalitzat del potencial d'Internet per part dels col·laboradors de les ONL, ja siguin aquests voluntaris o remunerats.

Les ONG de cooperació internacional i d'ajuda humanitària amb implantació en diferents països van ser les primeres en trobar en el *www* i en l'*e-mail* mitjans rentables i eficaços per contactar amb els seus voluntaris i cooperants que estaven treballant en països del Sud, i per promoure la seva tasca humanitària.

L'ús de les NTIC també ha suposat una millora substancial en les comunicacions entre les ONG del nord i les del sud que s'ha concretat en un millor i més gran flux informatiu, en la coordinació de campanyes i mobilitzacions, així com en l'organització d'activitats de denúncia de l'incompliment dels drets humans.

Les ONG petites i mitjanes van més enrere en l'accés a aquestes tecnologies. Del directori *Guía pràctica. Casi todo sobre 100 ONG*, publicat per la revista *Consumer* del Grup Eroski, es poden extreure aquestes dades:

- De les 100 ONG, el 68% disposen de *website* corporatiu.
- D'aquestes 68 ONG amb *website* corporatiu propi, tan sols el 40% (27 ONG) tenen domini propi, mentre que el 60% restant allotjaven el seu *web* en el servidor d'un proveïdor IP.

- De les 100 ONG, el 91% tenen adreça de correu electrònic.

Aquestes dades posen en evidència alguns dels problemes de les ONL davant el repte de les NTIC: el desconeixement i escassa confiança en els avantatges de l'ús sistemàtic d'Internet, les carències formatives en NTIC en els professionals que treballen en les ONL o entre els voluntaris i voluntàries, l'escassetat de recursos materials i humans, la "falta de necessitat" i el compromís del manteniment: la continuïtat i el seguiment.

Les NTIC poden ajudar a millorar el treball de les ONL. Suposen una nova manera de treballar, de comunicar-se, de compartir el coneixement.

La pregunta clau és: volem pujar-nos al carro de les noves tecnologies? Volem ser presents a Internet? Si la resposta és afirmativa fora bo que tinguéssim en compte de què depèn l'èxit en Internet.

Com es mesura l'èxit en Internet?⁵ Per alguns l'èxit significa audiència, quantificable en termes de milions de pàgines servides o de sessions d'usuari per mes. En altres casos, l'èxit es mesura per paràmetres més tradicionals, com la facturació aconseguida gràcies a la venda de productes o a la prestació de serveis. Sigui quin sigui el criteri, actualment tenen èxit les iniciatives que presenten alguna de les següents característiques:

1. Es basen en una idea diferencial, és a dir, proposen un servei que, fins aquell moment, no havia proposat ningú, ja sigui en la seva essència, en la manera d'oferir-lo, en el col·lectiu receptor, en la forma d'utilitzar la tecnologia, en l'aproximació de màrqueting utilitzada, etc. Cada cop s'avança més en la sofisticació de les propostes. Davant aquesta tendència, cada dia es farà més necessari explicar el servei. La "pedagogia" de l'oferta serà essencial.
2. Proposen un servei que satisfà, resol o simplifica una necessitat clara per a un col·lectiu ben identificat. És a dir, que és útil per a un determinat grup de persones.
3. Que el servei funcioni, que la promesa de prestació de serveis s'acompleixi, que funcioni eficientment i satisfaci plenament l'usuari.
4. Que l'espai web sigui fàcil d'utilitzar, que ofereixi un bon nivell d'ús. En aquest sentit, els espais d'Internet representen un repte important pels *arquitectes de la informació*. El domini de les semàntiques textual i visual (com transmetre idees, missatges, propostes, de manera comprensible i eficient) serà essencial per aconseguir l'èxit en els mercats digitals. La visualització de la informació és vital i forma part de l'èxit.
5. Ser el primer en oferir un determinat servei en la xarxa, el que ha aportat els avantatges i inconvenients propis: falta de mercat, tecnologia insuficient o apropiada, etc.
6. La capacitat d'adaptació a un entorn canviant i molt dinàmic.
7. L'establiment d'aliances amb altres productes o serveis que complementin la nostra oferta. Internet, des del punt de vista tecnològic i empresarial, és una xarxa.
8. Disposar d'una bona logística que asseguri la distribució dels productes o serveis ofertats *on line*.
9. Haver registrat i, per tant, protegit la idea novedosa, registrant-la en les instàncies competents.

Tot i que aquestes idees ens poden ajudar a pensar en el futur de la nostra presència a Internet, cal tenir ben present que no hi ha fórmules màgiques, que el que a una entitat li funciona, pot ser a una altra, no.

El que sí és del tot evident, i això ens ho recorden sempre els experts, és que en la xarxa acaben funcionant els mateixos criteris de viabilitat empresarial.

5. Alfons Cornella. *Aprendre i desaprendre. Els factors d'èxit a Internet*. ESADE Associació, número 91.

ELS RECURSOS MÉS UTILITZATS

Els recursos més utilitzats per les entitats no lucratives són:

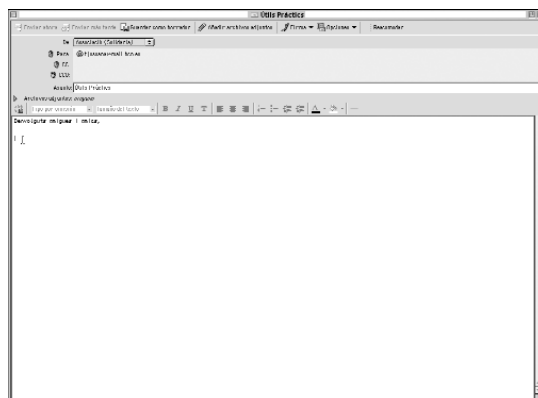
- El correu electrònic o *e-mail*.
- Les llistes de distribució sectorials o especialitzades.
- Les pàgines web.
- Els xats i fòrums de discussió.
- El comerç electrònic: venda de productes, socis i donatius *on line*.
- El signbook.
- Les xarxes telemàtiques.

1. EL CORREU ELECTRÒNIC (E-MAIL)

Sens dubte, l'*e-mail* o correu electrònic és el recurs més utilitzat per les ONL, ja sigui en forma de missatges, llistes de correu, llistes de distribució, comunitats virtuals i xats. Les ONG de cooperació internacional, per exemple, utilitzen diàriament l'*e-mail* per comunicar-se amb els seus voluntaris o cooperants en països del sud. El correu electrònic ha suposat una reducció de despeses molt notable i ha facilitat enormement el seu treball (recepció i tramesa de notícies, presentació d'informes, consultes *on line*, etc.). D'altra banda, el cooperant se sent menys aïllat, més "escollat". Les seves demandes arriben més ràpidament.

En situacions d'emergència, el telèfon mòbil, el telèfon via satèl·lit, l'ordinador portàtil i el correu electrònic són eines indispensables per poder desenvolupar amb èxit les activitats logístiques que fan possible l'atenció als refugiats o damnificats.

Out look

2. LES LLISTES DE CORREU

Qualsevol dels programes de correu electrònic (Eudora, Outlook, etc.) incorpora la possibilitat de crear una agenda de contactes i llistes de correu. Les llistes de correu ens faciliten molt la feina a l'hora de comunicar-nos. Així, podem tenir llistes de correu de:

- Socis, donants i voluntaris que vulguin rebre la informació electrònicament.
- Persones que volen rebre informació sobre les nostres campanyes o mobilitzacions.
- Entitats com la nostra on podem enviar regularment informació destacada.
- Contactes en els mitjans de comunicació, als que podem fer arribar les notes de premsa, convocatòries, etc.
- Representats de partits polítics, sindicats, empreses, associacions de veïns, etc., interessats en les nostres informacions.

Per tal de crear aquestes llistes normalment hem d'entrar en el menú *Libreta de direcciones*, triar *Nuevo contacto* o *Nueva lista* i seguir les indicacions que ens demana el programa de correu electrònic. Generalment, per crear una nova llista de correu, hem d'introduir prèviament els contactes individuals i afegir-los a la nova llista creada.

3. L'SPAM O BUSMAIL

L'*spam* o *busmail* és una conseqüència de la generalització del correu electrònic. És un recurs cada cop més utilitzat per les ONL, però té l'inconvenient que satura molt les bústies de correu electrònic, al mateix temps que contravé la LORTAD, la Llei Orgànica Reguladora del Tractament de les Dades Personals, del 13 de desembre de 1999.

Alguns dels exemples més coneguts de la difusió massiva d'e-mails és el famós missatge de les dones afganeses, la mobilització contra la lapidació de dones nigerianes o contra la guerra a l'Iraq.

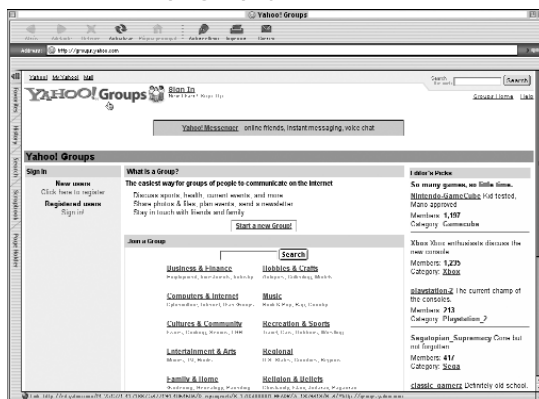
Quan es fan aquestes mega-trameses, moltes persones que estan vinculades a la teva pròpia ONL no s'adonen que sovint envien dos o tres còpies a la mateixa persona o entitat, perquè s'obliden que tenen el seu nom repetit en diferents llistes de correu.

Tot i les possibles saturacions, un cert grau d'*spam* és positiu en aquest sector, com a corretja de transmissió de convocatòries, mobilitzacions i mesures de pressió.

4. LES LLISTES DE DISTRIBUCIÓ SECTORIALS I ESPECIALITZADES

Aquestes llistes són de gran utilitat per difondre les activitats de les entitats, publicitar ofertes de treball, promoure accions de pressió, cercar col·laboradors.

En <http://groups.yahoo.com> hi ha un parell de llistes de distribució magnífiques sobre *fundraising* i màrqueting social. Les persones que participen en aquestes llistes aporten gran quantitat d'idees per a la captació de fons. La majoria són nord-americanes, però també hi ha aportacions interessants de llatinoamericanes, canadenques i algunes europees.

5. WEBSITE

La majoria de les ONL que disposen de *website* tenen pàgines informatives, fins i tot podríem dir que el seu web és un fulletó *on line*. A més a més d'explicar la seva missió, finalitats, objectius i possibilitats de col·laboració, solen oferir hipervincles a *websites* d'altres ONL o d'entitats especialitzades en diferents temes relacionats amb el sector d'activitat en què treballa l'ONL (drets humans, drogoaddicció, pau, medi ambient, cooperació internacional, etc.)

Ara bé, el problema no és abocar tota la informació que tenim, sinó saber quina informació és rellevant. Les entitats que disposen de web hauríem de fer una bona revisió de la mateixa. Algunes de les preguntes que ens hem de plantejar els webmasters i els responsables de la comunicació són:

Referent al contingut

- Per a qui està pensat el web? Quins són els seus destinataris? Quin és el propòsit de la pàgina i què conté?
- La informació és completa i exacta? Quin és el valor relatiu de la pàgina comparada amb altres fonts d'informació (tríptics, dossiers, revista de l'entitat, etc.)?
- Està correctament redactat el text (ortografia i sintaxi)?
- De quina data són els arxius i documents que s'ofereixen? Estan al dia? Són exhaustius?
- Quins són els criteris de selecció dels enllaços? Són aquests rellevants i adients?
- Els enllaços estan descrits breument o tan sols es faciliten com exemples? Què ofereixen els enllaços que no es pugui obtenir en altres llocs? S'avaluen periòdicament els enllaços? Hi ha un nombre suficient d'enllaços a altres recursos de la xarxa?

Referent a l'estructura

- La pàgina web en la seva totalitat, té un bon disseny?
- Tenen utilitat els gràfics i icones o són totalment decoratius?

- Són entenedores les icones i els botons?
- Està el lloc preparat tant per a navegadors que llegeixen solament text, com per als navegadors que suporten multimèdia?
- S'han tingut en compte les necessitats dels discapacitats (opcions de gràfics, fonts grans, àudio, etc.)?
- Es proporcionen enllaços a "arbres de matèries" (llistes de recursos agrupats per matèries) de la xarxa?
- És una pàgina interactiva?
- Hi ha enllaços a motors de recerca?
- Té instal·lats controladors que ens permetin saber quantes persones visiten el web, les planes més visitades, els horaris que hi ha més visites, etc.?

Fonts i dates

- Quin és l'autor o productor del web? Quin nivell de coneixements té la persona o el grup que ha creat la plana?
- Quan es va produir? Quan es penjà (*upload*) en la xarxa? Quan es va revisar per última vegada? Estan els enllaços al dia?
- Hi ha enllaços cecs o referència a llocs que han canviat d'adreça?
- Es proporciona informació per contactar amb l'entitat, l'autor o productor del web?

6. ELS XATS

Els xats, desenvolupats des de la pròpia web (si disposem del software necessari) o dinamitzats des dels múltiples portals que hi ha a la xarxa (Canal Solidario, Sector-3, Red Internacional Solidaria, Terra, Ya.com, Vilaweb, Telépolis, etc.), ofereixen a les persones interessades en temes de solidaritat participar en debats telemàtics.

7. FÒRUMS DE DISCUSSIÓ

Encara és un recurs molt poc utilitzat per les ONL, però moltes entitats ja comencen a plantejar-se la creació d'aquests espais de debat i reflexió virtuals.

8. COMERÇ ELECTRÒNIC: VENDA *ON LINE*, SOCIS I DONATIUS *ON LINE*

Tan sols un 4% dels espanyols efectua operacions bancàries a través de la xarxa. Un 66% dels espanyols assegura que mai operarà a la xarxa a l'hora de fer les seves transaccions bancàries, ja que un terç directe dels espanyols prefereix el tracte directe amb les oficines i els empleats bancaris.

La limitació més important, a més dels dubtes sobre la seguretat, és la pròpia complexitat de funcionament d'aquest canal de comunicació amb el banc.⁶

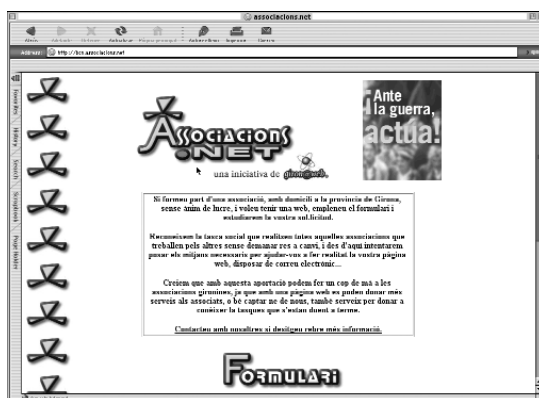
Actualment es comencen a desenvolupar mecanismes segurs d'*e-commerce*, però encara molt poques ONL els han incorporat al seu web. És més comuna la publicació d'un catàleg de productes en el seu lloc, que poden sol·licitar-se per correu electrònic o convencional, pagant-los contra reembossament, per transferència bancària o amb targeta de crèdit, però *out line*. Els productes que solen anunciar-se són: articles de comerç just, materials promocionals, publicacions, altes en serveis específics (consultora, borsa de treball...).

9. XARXES TELEMÀTIQUES

Tot i que aquest tipus d'iniciatives avança molt lentament, algunes ONL han creat xarxes telemàtiques que potencien l'intercanvi d'informació, compartir recursos, crear fòrums de debat i grups de treball.

Els exemples més coneguts són: Xarxa Barcelona a Internet –*bcnet*– (<http://bcn-associacions.net>), Pangea (<http://pangea.org>) i Nodo50. Actualment estan en marxa altres iniciatives promogudes per altres organitzacions o coordinadores.

<http://bcn-associacions.net>

6. Primo González. Los beneficios colaterales de Internet. *La Vanguardia*, 12 de novembre de 2000.

ELS RECURSOS POTENCIALS

Els recursos potencials els podem classificar en aquests àmbits:

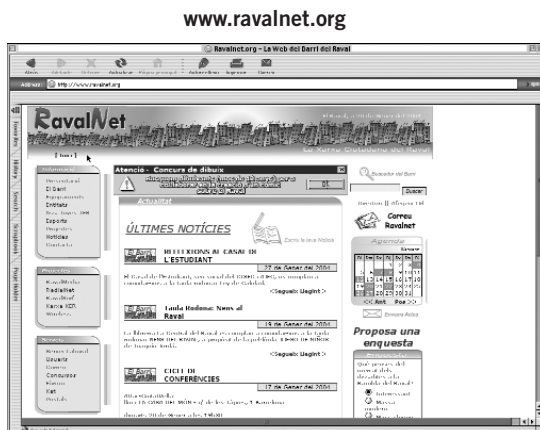
- Millora de l'organització interna: treball en xarxa, xarxes locals, intranets, fitxers compartits.
- Difusió: webs interactives, portals temàtics, butlletins electrònics.
- Relacional: fòrums, xats, grups de treball, videoconferències.
- Captació de recursos: *cyberfund-raising*.
- Formació: formació virtual.
- *Lobby*: correu electrònic, *signbook*, xarxes.
- Serveis: assessoria, centre de documentació, telemedicina, sistemes d'alerta.

1. MILLORA DE L'ORGANITZACIÓ INTERNA

• El treball en xarxa

Internet es basa en una nova concepció: compartir coneixement. Conceptes com *know how* (saber fer), capital intel·lectual, transferència de tecnologia, tenen sentit en el marc d'unes relacions obertes, fonamentades en unes tecnologies que ens faciliten la interconnectivitat, la interrelació.

Des de les xarxes locals, a la videoconferència, passant pels xats, fòrums, grups de treball, comunitats virtuals, veiem com disposem d'uns recursos que ens faciliten la coordinació, el desenvolupament d'accions, la mobilització. Així s'uneixen voluntats, s'intercanvien experiències, es treballa en grup i es progressa compartint.

- **Els fitxers compartits. Les carpetes "públiques"**

Moltes entitats que disposen de diferents ordinadors en la seva seu poden –si tenen els requisits tècnics indispensables– connectar-los i estructurar la informació en carpetes públiques (a l'abast de qualsevol usuari dels terminals) i carpetes restringides, a les que solament es pot accedir mitjançant *password*.

Aquesta connetivitat local permet consultar d'informacions corporatives (estatuts, ideari, agenda, pla de treball, normativa interna, protocols d'actuació, etc.).

- **Intranet**

Un pas més enllà dels fitxers compartits els suposa la intranet. Mitjançant la connexió telefònica i el *software* adequat podem tenir interconnectades les nostres seus, en diferents punts remots. Això permet accedir a aquestes informacions que esmentàvem des de qualsevol oficina, fins i tot des de casa, via web.

Però una intranet ens pot oferir molt més: pannel d'anuncis, xats distesos (el que sovint s'anomena *La cafeteria*), treball en grup, bústies de correu electrònic personalitzades, biblioteca o centre de documentació, etc.

Podem fer que a la nostra intranet hi accedeixin, a més a més, del nostre personal, els nostres col·laboradors; també podem invitar a coneguts i simpatitzants, facilitant-los un *password* de cortesia que caduca el mateix dia.

Quan disposem d'una intranet a la que poden accedir moltes persones, es fixen uns nivells d'accés. És el que anomenem perfils. Segons el perfil que tinguis, hi pots accedir o no a un tipus determinat d'informació.

- **Voluntariat virtual**

Tradicionalment, el nostre voluntariat ha estat un voluntariat "físic", presencial. Ara però, amb les noves tecnologies, podem comptar amb voluntaris i voluntàries que realitzen la seva prestació altruista des de casa seva, en els horaris que els van més bé. És un nou tipus de voluntariat: el voluntariat virtual.

La majoria de les persones que són voluntaris virtuals comparteixen un coneixement destacable sobre Internet i disposen d'un temps limitat. Advocats, periodistes, gerents, filòlegs... posen els seus coneixements i experiències a l'abast de les organitzacions no lucratives. Les possibilitats són enormes: redactar un article pel butlletí, maquetar la revista de l'associació, atendre una consulta legal, corregir documents, gestionar bases de dades, crear grups de pressió, etc.

D'entre les experiències més conegudes, podem citar la de la Fundación de Profesionales Solidarios – SOLIRED i la dels Seniors per a la Cooperació Tècnica – SECOT.

2. DIFUSIÓ

- **La inclusió en portals temàtics**

Actualment existeixen milions de webs a Internet. Moltes d'aquestes són d'organitzacions no lucratives. El navegant pot desorientar-se davant l'ingent volum d'informació. Perquè "ens trobin

fàcilment" haurem de donar-nos d'alta en els *buscadors* i *metabuscadors*. Una altra opció molt interessant és la inclusió en portals temàtics. Els més destacats són punts de referència sobre determinats àmbits (salut, educació, serveis socials, solidaritat, feina, etc.) per institucions públiques, mitjans de comunicació, empreses, ONG i navegants.

Perquè la nostra presència sigui efectiva haurem de facilitar informació periòdica (cursos, seminaris, conferències, exposicions, ofertes i demandes, etc.), així com promoure activitats participatives (fòrums, xats, consultes) organitzades i moderades per la nostra institució.

Podem pensar que si disposem d'una bona web ja en tenim prou. Potser sí, però si ens fixem en què està passant en el món empresarial, veurem que la batalla per l'audiència en la xarxa força aliances d'intensitat desconeguda des de fa molts anys entre companyies. En aquestes aliances es tracta de combinar les tres grans virtuts que es precis posseir per aconseguir una posició rellevant en el sector: bona capacitat de distribució, continguts de qualitat i tecnologia d'avantguarda.

Cal distingir entre dos tipus de portals: els verticals i els horitzontals. Els portals horitzontals incorporen informació de diverses temàtiques: borsària, econòmica, esportiva, meteorològica, horòscop, telecompria. Alguns exemples són Terra, Eresmas, Inicia, etc. En canvi, els portals verticals s'especialitzen en un camp determinat (solidaritat, esports, cultura, etc.).

Quina informació ofereixen els portals? Els portals especialitzats en el Tercer Sector ofereixen informació i serveis molt variats depenent de la seva orientació sectorial i funció. Algunes de les seccions són comunes a la gran majoria; altres són específiques. Veurem breument algunes de les seccions que trobarem:

- Directori ONL: relació d'ONL amb hiperenllaços a les seves pàgines web. Alguns inclouen una fitxa tècnica o ressenyen un projecte.
- Pannell d'anuncis: espai d'intercanvi en el que s'ofereixen productes i serveis entre persones i entitats.
- Borsa de treball: relació de les ofertes de treball, de l'àmbit en què s'inscriu el portal.
- Ajuda mail / Consulta / Assessoria: és una secció, normalment *on line*, en la que els navegants envien preguntes i l'administrador del portal o l'entitat assessora les contesta.
- Fòrum: organització de fòrums de discussió. Se sol facilitar un material bàsic i un qüestionari de treball als participants. Es fixa una data d'inici i una altra final. Es nomena un moderador o equip de moderació. També poden crear-se grups de treball.
- Donacions: contribucions a campanyes o projectes específics, com per exemple, la

coneguda <http://www.donagratiss.com>

- Agenda d'activitats: concerts, conferències, concursos, congressos, exposicions, festivals, jornades de debat, manifestacions, taules rodones, camps de treball.
- Formació: cursos, seminaris, màsters, presencials o virtuals.
- Enllaços: selecció d'enllaços.
- Botiga solidària: botiga virtual de productes de comerç just, material promocional, publicacions.
- Arxiu: base de dades documental en la que es poden cercar referències aparegudes en el portal anteriorment.
- Quiosc: retalls de premsa o enllaços a pàgines web de mitjans de comunicació.
- Exposicions / Galeria: espai dedicat a exposicions fotogràfiques virtuals allotjades en el portal temporalment o amb enllaços a exposicions en altres pàgines web.
- Notícies: selecció de les notícies del dia més destacades del sector d'actuació del portal.
- Alerta / Última hora: breus reclams d'última hora.
- Campanyes: espai dedicat a la difusió de les campanyes de les ONL.
- Butlletí / Revista: butlletí o revista electrònic editat periòdicament per l'administrador del portal.
- Enquestes d'opinió: consultes sobre diferents temes amb visualització automàtica dels resultats.
- Legislació: normativa legal relativa al sector d'actuació.
- Borsa de voluntariat: demandes de voluntariat de les ONL.
- Ajuda / Mapa del web / Contactar.

Alguns dels portals de solidaritat més coneguts són:

Acción Solidaria <http://www.accionsolidaria.com>

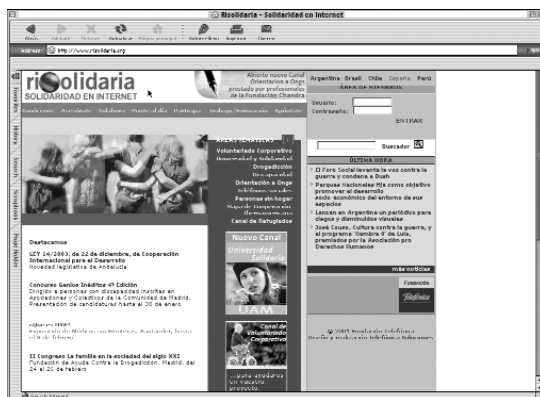
Canal Solidario <http://www.canalsolidario.org>

Mercadis <http://www.mercadis.com>

Red Internacional Solidaria <http://www.risolidaria.org>

Sector-3 <http://www.sector3.net>

www.risolidaria.org

Existeixen portals específics per a determinats col·lectius: discapacitats, dones, afectats per determinades malalties, drets humans, homosexuals i lesbianes, etc. En parlarem breument de tres exemples de portals específics:

EducaRed: el primer portal educatiu espanyol⁷

Avui en dia pràcticament ja no pot concebre's l'ensenyament sense l'ús de la xarxa com a eina educativa. L'any 1998 va néixer EducaRed amb la finalitat de facilitar la introducció i l'ús de les noves tecnologies en els centres d'ensenyament primari i secundari de tota Espanya.

Aquesta iniciativa, que ja té una vigència de quatre cursos escolars, s'orienta tant als professors com als alumnes i les associacions de pares i pretén arribar en tres anys a un màxim de 20.000 centres de tota Espanya. Actualment més de 10.000 centres, 278.000 professors i més de 3.500.000 d'alumnes poden gaudir dels seus avantatges.

EducaRed pretén ampliar i millorar els continguts educatius d'Internet, promovent iniciatives de coordinació amb altres programes, activitats d'informació i participació, formació, donant preferència a la creació i difusió de nous materials i innovacions pedagògiques.

Els serveis d'EducaRed s'adapten a les canviants necessitats dels estudiants i llur calendari: tutories d'estiu, enciclopèdia en línia, cursos d'idiomes. A més es posaran en marxa noves seccions: *Leer y vivir* (foment de la lectura), *Mirar y ver* (apreciar les obres d'art i el desenvolupament de la sensibilitat entre les imatges).

A aquests nous serveis, cal afegir els que ja existien: *Butlletí de premsa educativa*, *Notícies de Casa*, *Punt de Trobada*, *Base de dades infantils i juvenils*.

EducaRed està promogut per Telefònica, el Ministeri d'Educació, la Fundació Encuentro i totes les conselleries d'Educació de les Comunitats Autònomes. També compta amb la col·laboració de tots els agents socials presents en la comunitat educativa.

7. Manolo Rodríguez. EducaRed: el primer portal educativo español. *Revolución (pedagógica) en las aulas*. Revista de la Fundación Telefónica. Juny, 2000.

Mercadis

Creat l'any 1999, és el portal de referència per a la recerca de feina per les persones amb discapacitat.

El projecte Mercadis és un mercat de treball en Internet per a persones amb discapacitat. I té com a objectiu posar en contacte, sense intermediaris, els possibles demandants de feina amb empreses que ofereixen llocs de treball.

Mercadis proporciona informació d'interès als grups representatius del projecte, associacions de persones amb discapacitat i empresaris interessats en la contractació d'aquests treballadors. El sistema recull informació sobre aspectes laborals, legals, bonificacions i avantatges de la contractació de persones amb discapacitats. El portal està concebut perquè pugui ampliar-se a altres col·lectius marginats i a totes les empreses que vulguin contractar aquests col·lectius.

En l'actualitat, Mercadis compta amb 300 empreses registrades, centenars d'ofertes de feina, més de 3.000 demandants de feina, cursos de formació i beques.

Portals per a homosexuals⁸

Gay és la tercera paraula més usada en els buscadors en castellà en Internet.

L'any 2003, el nombre d'internautes homosexuals europeus arribarà als 12,5 milions. A més, d'acord amb les dades facilitades per <http://www.guiagay.com>, hi ha un 33% més de llars de *gais* i lesbianes amb ordinadors que entre els heterosexuals.

El mercat de *gais* i lesbianes en Internet és especialment atractiu per a les empreses. La GFN ressalta la predisposició de *gais* i lesbianes a usar la xarxa. El 62% dels *gais* i lesbianes estatunidencs que tenen un ordinador tenen connexió a Internet. Aquest percentatge baixa al 33% entre els heterosexuals.

Aquest col·lectiu és més propens a comprar per Internet. També se'ls reconeix una major tendència a usar el correu electrònic i a mantenir-se connectats mitjançant xats i fòrums.

Per tot això, no ens ha d'estranyar la proliferació de portals dedicats a aquests col·lectius: Chueca.com, Naciongay.com, Portalgay.com, Yoentiendo.com, Corazongay.com, Hartas.com, Guiales.com, Hispagay.com, etc.

La inversió mitjana per posar en marxa iniciatives com aquestes està al voltant dels 150.000 € (25 milions de pta.), tot i que varien entre els 18.000 € i els 450.000 € (3 i 75 milions de pta.) que reconeixen algunes empreses. Per amortitzar-los es confia en la publicitat i en el pagament per alguns serveis com la venda *on line* de roba,

8. Emilio de Benito. Portales que "entienden". La lucha por los derechos de gays y lesbianas para, en la Red, ofrecer servicios e información. *Ciberpaís*. Número 11. 2001.

llibres, discos o viatges. A més dels *banners* publicitaris, molts confien en acords de comercialització exclusius amb algunes marques populars entre els *gais*.

Independentment del seu origen, els portals se centren en donar informació sobre l'ambient (guies, perfils, notícies, consultoris mèdics), i també sobre temes d'actualitat. Faciliten espais de conversa i, fins i tot, alguns com Zonareservada.com d'Eresmas oferien una eina per construir pàgines personals.

• Butlletins electrònics. Publicacions *on line*

Algunes ONL ja comencen a editar i difondre butlletins o revistes electròniques. És una bona alternativa a l'*spam*, més enfocada al nostre col·lectiu, població diana o *target*. Encara que exigeix molta més feina, amb alguns programes molt senzills (Word, Microsoft Publisher, etc.), es compaginen i s'editen en format adequat per enviar per Internet.

Solidaridad Digit@l

www.solidaridaddigital.discapnet.es

És "El diari de la discapacitat" i, per tant, està orientat a un col·lectiu molt determinat. Compta amb les seccions habituals de qualsevol publicació en paper: nacional, internacional, vida associativa, entrevistes, esports, ciència i tecnologia, agenda, actualitat, etc. També ofereix serveis com les cartes solidàries, el quiosc i l'hemeroteca. Enllaça directament amb el portal Discapnet (www.discapnet.es).

www.disabilityworld.org

Revista internacional electrònica que desitja servir de nexa entre les organitzacions que treballen en l'àmbit de les discapacitats en els països anglòfons i hispanoparlants. Recull notícies i esdeveniments internacionals, articles i informes d'interès especial per a la comunitat discapacitada.

• Publicacions *on line*

Entitats com l'Asociación España con ACNUR, Intermón – OXFAM, UNICEF, i moltes altres ONL tenen publicacions molt interessants en formats convencionals. Les noves tecnologies vénen a ajudar-nos i ens ofereixen possibilitats com:

- Llibres electrònics que es poden llegir *on line* o que es poden *descarregar* gratuïtament o previ pagament.
- Multimèdia interactius, com els CD ROM. Es poden crear contes, informes, dossiers, en els que s'integren textos imatges, sons i que, sobretot, incorporen la interactivitat, la possibilitat de la participació activa del receptor.

- **Visita virtual a un projecte**

Des de l'agost de 2000 va ser possible visitar els jaciment arqueològics d'Atapuerca (Burgos) en <http://www.atapuerca.com>. Les catedrals de Cuenca, Oviedo, Mallorca, València, així com el Palau Real, es poden visitar virtualment en el portal Ars Virtual (<http://www.arsvirtual.com>) patrocinat per la Fundació Telefònica. Aquestes visites virtuals tenen diferents possibilitats: guiada, lliure, ràpida i privada.

De manera similar, les ONG poden fer, des del seu web, visites guiades a un projecte o veure com aquest evoluciona, o mostrar els serveis que s'estan donant al col·lectiu pel qual treballen. Gràcies a programes com *Flash* podem incloure àudio i vídeo. Amb aquest tipus de recurs ajudem a fer "visible", a tangibilitzar les nostres accions, sobretot pensant en els nostres col·laboradors actuals i potencials.

3. RELACIONAL

- **Fòrum de discussió**

Els fòrums de discussió virtuals en Internet són l'equivalent de les jornades, fòrums o congressos tradicionals i presencials.

Aquests tipus de fòrum permeten, de fet, completar un fòrum presencial: poden servir com a activitat de preparació pre-fòrum o com a continuació del fòrum, possibilitant un treball posterior.

Els fòrums virtuals se solen organitzar per períodes que van des d'una setmana fins mesos. Previ avís, els gestors del fòrum posen a disposició de les persones participants qüestionaris i documents aportats pels ponents. El dia d'inici comença amb una o més ponències marc. A partir d'aquest moment, els participants van "penjant" les seves aportacions, en el moment que considerin més oportú. Tots els participants poden accedir a les contribucions, suggerències, idees, rèpliques, etc., dels altres. Al final del fòrum, els gestors elaboren les conclusions i les faciliten a totes les persones que han intervingut.

L'èxit dels fòrums depèn, en gran mesura, de la qualitat dels participants en el mateix, d'una bona difusió i del seguiment que en facin els organitzadors.

Així doncs, els fòrums són canals de discussió sobre determinades problemàtiques. També poden funcionar com a llistes de correu per a metges, malalts i familiars on s'intercanvien coneixements.

- **Xats**

Abans hem parlat breument dels xats com a recurs utilitzat. Com a recurs potencial cal tenir presents diferents elements que poden condicionar l'èxit dels xats que organitzem:

- **L'horari.** Algunes entitats programen els seus xats per la tarda, pensant que hi puguin accedir els seus voluntaris o professionals remunerats, però aquest horari limita moltíssim la participació. D'altra banda, encara que es desenvolupi entre les 18 i 19 h, quan pensem que es poden connectar els voluntaris que estan a la seu o els professionals remunerats, tampoc tenim cap garantia d'èxit. Pensem que en moltes associacions, encara que hi hagi persones que vulguin participar, no es compta amb prou màquines ni línies de connexió.

En principi sembla que es poden muntar passades les 19 h, però a aquesta hora ens podem trobar que moltes persones potser acaben de sortir de la feina i s'estan desplaçant cap al seu domicili.

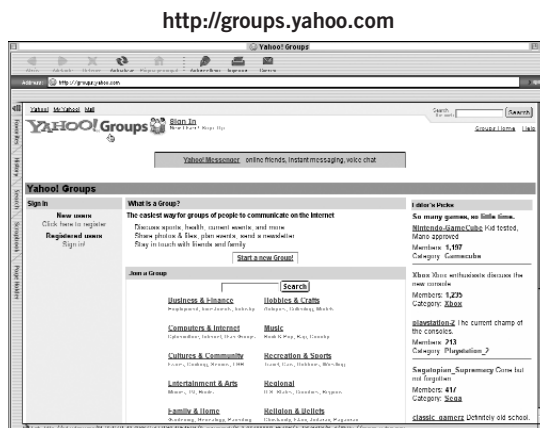
La majoria dels aficionats als xats es connecten a la nit, després de sopar. Molts ho fan en xats relacionals o amb connotacions sexuals. Per tant, el millor és pensar en aquest horari com una bona alternativa a l'horari de tarda.

- **Els temes.** La majoria dels temes proposats per les entitats són del seu particular interès, com entitat o col·lectiu (dret internacional humanitari, discapacitats, malalties, etc.), que sovint no interessen al gran públic. Ara bé, depenent de la difusió o implicació de l'entitat organitzadora poden participar activament un bon nombre dels seus col·laboradors (socs, donants, voluntaris).

La novetat, l'interès general, la presentació d'un tema de molta actualitat, l'espectacularitat de posta en escena, la morbositat, etc., poden suscitar una participació més elevada.

- **El ponent.** La majoria dels ponents que proposen els temes solen ser persones força qualificades sobre el que exposen, però el més normal, és que no siguin famosos. La intervenció de personalitats molt conegudes pot afavorir un augment de la participació. Evidentment, cal assegurar un volum mínim de persones que es connectin, sinó, la imatge que projecta l'associació davant el ponent i l'auditori és força trista.
 - **La difusió.** Tot xat ha de tenir la seva corresponent difusió. No hi ha prou enviant un *e-mail* de record el dia d'abans. L'hem de publicitar en la pàgina principal del nostre web, enviar la convocatòria a portals especialitzats, inserir la informació en les publicacions de l'entitat, enviar la convocatòria a totes les nostres llistes de correu, convidar altres associacions...
 - **La competència** amb altres xats en la mateixa franja horària.
- **Les llistes de distribució**

Diferents pàgines web estan especialment pensades per a la creació de llistes de distribució i, per tant, el desenvolupament de grups de treball que poden enviar i rebre missatges, compartir fitxers, de manera àgil i pràctica. Una d'aquestes és <http://groups.yahoo.com>.

Si consulteu una d'aquestes web especialitzades, quan voleu crear un nou grup solen demanar-vos:

- **Categoria:** es tria una categoria entre les proposades per la pàgina web (política, economia, esport, societat i oci, etc.).
- **Subscripció:** limita o no el nombre de persones que poden subscriure's a aquesta llista.
- **Accés web:** indica si solament els membres del grup poden llegir els missatges des del web o és de consulta pública.
- **Tramesa de missatges:** explicita qui pot enviar missatges al grup.
- **Moderació:** els missatges que rep el grup poden passar prèviament per un moderador que decideix quins es visualitzaran en tots els membres del grup.
- **Accés a la base de dades:** si és restringit o no. Cal especificar qui pot consultar les bases de dades i si únicament els administradors poden crear taules.
- **Accés a l'àrea de fitxers:** limitat o no.
- **Accés a l'àrea d'enquestes:** restringit o no.
- **Altres característiques i opcions.**

• **Videoconferències**

La videoconferència és un sistema que permet la comunicació en temps real entre dues o més persones, fent possible la transmissió de so i d'imatge. D'aquesta forma, fa possible trobades tele-presencials entre persones ubicades en diferents llocs. Possibilita també compartir aplicacions, transferència de fitxers així com pissarra compartida.

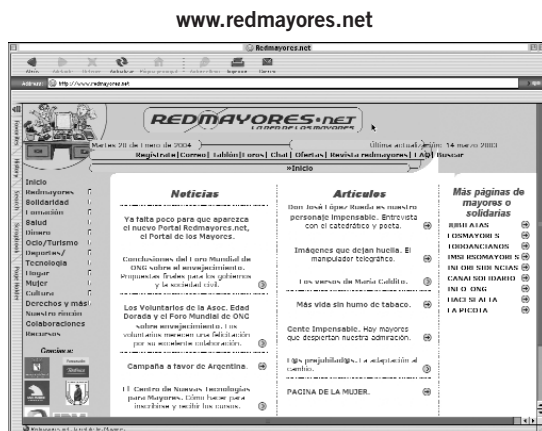
• **Comunitats virtuals**

Els recursos per a la gestió interna també permeten la creació de comunitats virtuals temàtiques (discapacitats, drogoaddicció, cooperació al desenvolupament, ecologia, pau i desarmament, drets humans), formades per entitats i persones que desitgen aprofundir en el debat i la reflexió sobre aquests temes.

Aquí tenim un parell d'exemples:

- En col·laboració amb la Fundación Telefónica, la Asociación Edad Dorada Mensajeros de la Paz, inicià, fa tres anys, el programa *Mayores internautas solidarios*. La seva finalitat es apropar les NTIC a les persones grans. A través d'aquest programa s'ofereixen cursos bàsics d'informàtica i Internet. A més, es va crear la pàgina www.redmayores.net com a punt de trobada per a tots els grans que participen en el programa.
- La Fundación Telefónica i la Fundación para la Educación y la Formación Oncológica Continuada (FEFOC) signaren un conveni de col·laboració per crear un nou portal destinat a la lluita contra el càncer. L'objectiu del portal era triple: difondre en la societat els coneixements que contribueixin a prevenir el càncer, recolzar l'activitat dels professionals sanitaris, i facilitar ajuda i suport emocional als pacients que

pateixin aquesta malaltia. A més, es pretén generar una comunitat virtual al voltant d'aquesta malaltia.

• Cyberfund-raising

Per les ONG que ja fa anys que tenen un web corporatiu ben desenvolupat, el pas següent és l'*e-commerce*. L'*e-commerce* aplicat al sector no lucratiu és l'anomenat *cyberfund-raising* que està funcionant molt bé en diferents països anglosaxons, sobretot als Estats Units. Un exemple seria la campanya de captació de fons pels damnificats per l'huracà Mitch que va fer l'American Red Cross a través del seu web. En dos mesos aconseguiren 45 milions de dòlars, mentre que a través de *mailing* recaptaren 5 milions i 14 mitjançant el màrqueting telefònic.

La importància del correu electrònic és creixent. Davant aquesta realitat, les ONG han de procurar adaptar-se a aquestes innovacions tecnològiques que permetran facilitar les seves transaccions econòmiques més quotidianes: pagament de quotes de socis, donatius, venda de productes solidaris, inversió en fons ètics, etc.

Molt poques ONG espanyoles capten fons a través de la xarxa. La Creu Roja Espanyola rebé 50 milions de pta. (300.000 €) a través del seu web per a la campanya del Mitch, sobre un total de 12.000 milions de pta. (72.000.000 €), que es recaptaren. Moltes ONG no disposen de formularis i de mecanismes de comerç electrònic segur o veuen gravats els seus donatius per les comissions bancàries.

D'altra banda, des d'Internet es pot accedir a nombroses fonts d'informació sobre recursos destinats a les ONL a través de diferents línies de subvencions a projectes. Cada cop més, la difusió d'aquests recursos s'efectua a través de la xarxa: Unió Europea, Comunitats Autònomes, Diputacions, Ajuntaments, etc., encara que també s'utilitzen els mitjans convencionals (publicació en el B.O.E., D.O.G.C., B.O.P., etc.) i a través de *mailings*.

Socis i donatius *on line*

Algunes ONG com Intermón OXFAM, Acció contra la Fam, Creu Roja Espanyola, Greenpeace, disposen de la possibilitat que les persones que visiten el seu web, puguin col·laborar econòmicament amb aquestes institucions, ja sigui com a socis o com a donants. Les diverses opcions que ofereixen són:

- Socis i donatius *on line*, emplenant i enviant per correu electrònic un formulari que va adreçat directament a l'entitat bancària amb còpia a l'organització.
- Donatius amb càrrec a la tarja de crèdit.
- Socis o donatius a través d'un telèfon d'atenció, normalment una línia 900 gratuïta.
- Enviar un *e-mail* a una adreça electrònica de l'entitat.
- Imprimir un formulari i enviar-ho per correu o per fax.

Encara que tan sols un 4% dels usuaris que es connecten a la xarxa en Espanya realitza compres de forma habitual, el mercat potencial és espectacular. El principal obstacle és el recel dels clients a facilitar les seves dades en la xarxa. Encara avui en dia, la seguretat en les transaccions no és total.

Aquesta seguretat passa per sistemes d'autenticació, de control d'accés i encriptació per garantir les transaccions telemàtiques.

Cara al futur, serà interessant conèixer quin serà el perfil del donant internauta espanyol, les seves pautes de comportament i expectatives d'actuació. Fa poc més d'un any, Miriam Meroño, estudiant de la Universidad Pontificia de Comillas, amb la col·laboració de Sector3, realitzà l'estudi *El perfil del donante internauta español de las ONG*. L'autora posava de manifest que existeixen una sèrie de variables o aspectes clau en el comportament dels aportadors de fons de les ONG:

- Variables socio-demogràfiques: sexe, edat i estat civil, entre altres.
- Variables de motivació.
- Variables relacionades amb les causes que defensa i persegueix l'ONG.
- Variables referents al tipus de donant, ja sigui soci, donant eventual o voluntari.

L'estudi s'efectuà a partir d'un qüestionari de sis preguntes tancades, més la relativa a les dades socio-demogràfiques. Aquest formulari es col·locà en onze planes web. Es van recollir un total de 1.258 qüestionaris.

Les conclusions més interessants (i que caldria tenir en compte a l'hora de pensar en estratègies de captació) són les següents:

1. El perfil del donant⁹ internauta espanyol: És un individu d'entre 18 i 40 anys, amb estudis universitaris (finalitzats o en curs) i catòlic. Si s'atén, a més a més, al tipus de donant, pot indicar-se que els aportadors puntuals són solters, mentre que els habituals són casats.
2. Per algunes ONG el sexe del donant resulta significatiu a l'hora d'explicar el seu comportament. En aquest sentit, el donant internauta d'ONG com Aldeas Infantiles SOS, Mans Unides o UNICEF, tendeix a ser dona.
3. Les ONG més conegudes i amb major nombre de donants internautes espanyols són Creu Roja, seguit d'UNICEF i Càritas. Creu Roja és l'ONG amb més donants internautes habituals, mentre que l'ONG amb més internautes eventuals és UNICEF, seguida de Càritas i de Mans Unides.

9. Cal tenir en compte que quan l'autora es refereix a "donant", ho fa sense discriminar entre soci, donant o voluntari.

4. L'atenció a la infància és la causa més valorada pels internautes espanyols a l'hora de col·laborar amb una ONG, seguida de l'ajuda al Tercer Món i la defensa dels drets humans. La resta de les causes (ajuda al Quart Món, emergències, assistència mèdica, ajuda a discapacitats i medi ambient) són valorades positivament pels internautes, però en menor grau.
5. Els projectes en els que l'organització treballa i la transparència en la gestió de fons són els aspectes més valorats d'una ONG pels internautes espanyols. A aquests dos aspectes els segueixen l'eficiència de l'organització a l'hora de gestionar els recursos i missió de l'ONG, tots dos interrelacionats amb els dos més valorats. A més, la realització d'ajudes d'emergència amb èxit també es valora positivament. En canvi, el nombre de persones a les que ajuda l'ONG (els beneficiaris) es valora majoritàriament com un aspecte indiferent a l'hora de col·laborar amb aquestes entitats.
6. Mentre que als Estats Units i Anglaterra es valora que en les campanyes de captació de fons participin empreses i/o personalitats, que en la seva gestió intervingui alguna congregació religiosa o ser una ONG coneguda i amb bona reputació, a Espanya, la majoria dels participants en l'estudi considera aquests factors poc o gens determinants a l'hora de col·laborar amb una ONG.
7. La majoria dels internautes enquestats tenen previst seguir col·laborant amb les ONG, i una part considerable té la intenció de començar a col·laborar, eventualment o habitualment, amb alguna ONG.
8. Els internautes espanyols amb la intenció de començar a col·laborar amb alguna ONG en el futur són individus solters, d'entre 18 i 40 anys, amb estudis universitaris o en curs.
9. Dels internautes espanyols que tenen intenció de començar a col·laborar esporàdicament, la majoria té previst fer-ho com a voluntaris. Aquests individus són solters i les seves edats oscil·len entre el 18 i 30 anys.
10. Els internautes espanyols amb intenció de seguir col·laborant esporàdicament mitjançant aportacions econòmiques són solters o casats, d'entre 18 i 40 anys i residents en capitals de províncies.
11. Els internautes espanyols amb intenció de començar a col·laborar com a socis són estudiants o persones que estan treballant.
12. Els estudiants que tenen previst començar a col·laborar com a socis prefereixen aportar les quotes anualment, mentre que els individus que estan treballant prefereixen abonar les contribucions mensualment.
13. Pel que fa als internautes que tenen previst seguir col·laborant com a voluntaris, són principalment dones, solteres, d'entre 18 i 30 anys, residents en capitals de províncies.

Fidelització de socis i donants

Tan important com captar nous col·laboradors és fidelitzar als propis socis i donants. A través de les comunicacions habituals (*newsletter*, revista, cartes, etc.) o a través de del correu electrònic i de la pàgina web, s'ha d'establir una col·laboració fluida i constant que mostri a aquests col·laboradors quins són els resultats aconseguits gràcies a les seves contribucions. Els butlletins elec-

trònics són una bona eina per contactar amb els col·laboradors que disposin de connexió a Internet; per a la resta, s'hauran d'utilitzar els recursos convencionals.

Donacions automàtiques per visitar un web

El projecte *unafraseunavida.com* creat per l'empresa de màrqueting Fancredits és un exemple d'iniciativa que invitava els internautes a escriure una cita de caràcter solidari en un llibre virtual. Per cada frase, el patrocinador destinava un euro a finançar projectes d'ONG.

El web *donagratís.com* destina durant un mes tots els fons que recapta a través de les empreses anunciants a un projecte. Algunes de les accions que reberen recolzament foren el projecte "Maiti Nepal" i el d'ACADICA. El primer és un centre de Katmandú (Nepal) que ofereix refugi i assistència a dones que han estat sotmeses a explotació sexual. El segon projecte, de l'Associació para la Colaboración para el Desarrollo de Camboya (ACADICA) i el Servicio Jesuita de Ayuda al Refugiado de Camboya, promou la fabricació de cadires de rodes per a les persones mutilades per les mines antipersona en Cambotja.

Les empreses patrocinadores d'aquest web donaven 0,03 € (5 pta.) per cada visita al dia a cada projecte esponsoritzat.

Un altre exemple –i molt creatiu– ha estat la web *plantatuarbol.com* de la Fundació Natura. Visitant-la es col·laborava en programes de reforestació de zones afectades per incendis.

Ara bé, sens dubte, la decana d'aquest tipus de webs ha estat *thehungersite.org*. En la mateixa, el navegant podia triar a quin projecte i país aniria destinada la seva ajuda. Ajuda facilitada per empreses col·laboradores del projecte.

www.donagratís.com

Comerç electrònic

Anteriorment esmentàvem que algunes ONG comencen a veure les potencialitats del comerç electrònic i ja disposen de botigues virtuals, on es poden adquirir productes de comerç just o articles promocionals. Així, per exemple:

- Des del web d'Ajuda en Acció es poden comprar nines (africanes, andines i asiàtiques), pel·lícules de vídeo, motxilles, rellotges, pins, etc.

- Metges Sense Fronteres proposa, entre altres articles, samarretes, tovalloles, gorres i pantalons.
- Pallassos Sense Fronteres ofereix peces de roba, clauers i nassos de pallasso.
- L'Asociación España con ACNUR comercialitza el llibre *Un día tuvimos que huir*, que recull dibuixos i relats de nens refugiats procedents de la Banya d'Àfrica.

Subhastes *on line* a benefici d'una ONL

En la darrera Eurocopa de futbol, l'equip de Televisió Espanyola promogué la recollida d'objectes personals dels futbolistes de la selecció espanyola (samarretes, pilotes, botes, etc.) signades per oferir-les en una subhasta en Internet a benefici de la Creu Roja Espanyola.

L'Asociación Madrileña contra la Fibrosis Quística organitzà amb la col·laboració d'Ibazar.com la subhasta *on line* d'una pilota de futbol signada pels jugadors del Real Madrid. La subhasta tenia com a finalitat la recaptació de fons per mantenir les activitats de l'associació. El preu de sortida de la pilota fou de 90 € (15.000 pta.).

Creació de contactes (donants potencials) a través de llistes de distribució de correu electrònic

Amb el pas del temps, cada organització pot elaborar les seves pròpies llistes de distribució de correu electrònic. Aquestes llistes serviran per enviar comunicacions, cercar recolzament a campanyes, captar donants o patrocinadors...

Tenint en compte la legislació vigent –la LORTAD– es poden crear llistes de correu de donants potencials. Amb aquests es pot tenir una comunicació regular que els informi sobre les activitats de l'organització i, al mateix temps, els inviti a formar part de la mateixa, recolzant-la econòmicament.

Recerca de patrocini empresarial *on line*

En la mateixa línia que hem apuntat anteriorment, a través del correu electrònic o de la pàgina web es pot buscar patrocini empresarial. Algunes web d'ONL ja incorporen una secció en la que expliquen a les empreses com poden col·laborar amb el seu projecte. Entitats com Intermón OXFAM disposen d'argumentaris pensats especialment per a la captació d'esponsors, patrocinadors i mecenes.

Fons d'inversió ètics o dipòsits solidaris

Mica en mica, s'han anat desenvolupant els anomenats fons d'inversió ètics o dipòsits solidaris. Aquests són productes financers especials promoguts per diferents entitats financeres. La diferència fonamental rau en que els bancs o caixes es comprometen a dedicar una part dels beneficis o de les comissions de gestió a projectes d'organitzacions no lucratives. També solen comprometre's a garantir que aquests fons no finançaran empreses contaminants, fabricants d'armes, o que explotin laboralment els seus treballadors.

Un bon exemple dels dipòsits solidaris ho ha estat la *Llibreta jove solidària* de Caixa Terrassa. Les ONG com Justícia i Pau, Càritas i altres, van rebre entre el 0,4% de les aportacions efectuades al dipòsit solidari de Caixa Terrassa o el 0,25% de l'increment del saldo de la llibreta jove. El contribuïent obtenia entre un 4% i un 4,75% TAE en contractar aquest dipòsit a 36 mesos i amb el 30% de bonificació fiscal.

Tant el dipòsit solidari com la *Llibreta jove solidària* es podien contractar:

- A través d'Internet, en el web de Caixa Terrassa, o del web corporatiu de les ONG.
- Per telèfon, en una línia 900.
- Directament en qualsevol oficina d'aquesta entitat bancària, o en les seus de les ONG.

Patrocini d'empreses de telecomunicacions

Empreses com Telefónica, Vodafone, a través de les seves fundacions, convoquen ajudes per millorar les condicions de vida dels col·lectius més desprotegits, mitjançant l'aplicació social de les innovacions tecnològiques, o donen suport tècnic a projectes en els que la tecnologia té un paper vital, com ara: sistemes per a persones discapacitades, serveis de teleassistència, localitzadors per GPS, aplicacions de domòtica, etc.

Intercanvi de *banners* publicitaris

Les entitats no lucratives poden sol·licitar a un buscador o a un portal que els col·loqui un *banner* sense cost. És la cessió gratuïta d'un espai publicitari que genera tràfic cap al web de l'ONG. El buscador generarà beneficis d'imatge per al portal.

També hi ha empreses especialitzades en publicitat en Internet que han ofert als seus clients la possibilitat de cedir o intercanviar espais publicitaris a benefici d'entitats no lucratives.

Felicitations de Nadal electròniques a benefici de la nostra organització

UNICEF ha venut més de 4.000 milions de felicitacions de Nadal al llarg de la seva història. Actualment, a més a més de poder adquirir-les en diferents punts de venda, també es poden sol·licitar a través del correu electrònic.

El Nadal del 2001, el portal Hispavista oferí la possibilitat de col·laborar amb Aldeas Infantiles SOS, Ajuda en Acció, Médicos del Mundo i Pallassos Sense Fronteres, mitjançant la tramesa de postals solidàries. Per cada postal enviada –sense cap límit de trameses–, Hispavista donà 0,03 € (5 pta.) a les ONG implicades en el projecte.

Acció contra la Fam presentà en el seu web la campanya *Alimenta a un niño por Navidad* dirigida a empreses que volguessin col·laborar en els tractaments que necessiten els nens desnodrits en més de quaranta països. Les empreses podien comprar targetes de felicitació personalitzades. Els preus unitaris oscil·laven entre 0,60 € i 0,87 € (100 i 145 pta.).

La Fundación de Ayuda a Niños y Adolescentes en Riesgo (ANAR) també venia targetes personalitzades *on line* a empreses i particulars, executables en qualsevol operatiu de Windows i MAC. Un cop adquirides, es podien enviar a les persones que es volguessin, sense limitació. Els diners obtinguts es van destinar fonamentalment al Telèfon del menor.

La recaptació aconseguida per les vendes de la targeta de Nadal del Movimiento por la Paz, el Desarme y la Libertad (MPDL), serví per impulsar el finançament del centre d'acollida de nens refugiats liberians en Danané (Costa d'Ivori).

En una línia d'actuació diferent, però utilitzant el mateix sistema, Amnistia Internacional proposava la tramesa de postals de felicitació solidàries a presos injustament empresonats al Perú, Egipte i la República Popular Xina.

4. FORMACIÓ

La formació a distància

La tradicional formació a distància funcionava a través del correu convencional. La fundació de l'Open University en el Regne Unit l'any 1969 marcà l'expansió i acceptació generalitzada de l'aprenentatge a distància.

Avui, el lloc d'estudi pot ser "real o virtual". Gràcies a les NTIC, l'educació a distància pot "reunir professors, alumnes, informació, recursos i sistemes d'aprenentatge en un mateix espai (real o virtual) més enllà de la institució".¹⁰

Actualment, la introducció de les noves tecnologies en l'educació ens permet aplicar, en temps real, en algun grau, tots els aspectes del procés educatiu, inclòs l'emmagatzemament i la gestió; la distribució de materials d'ensenyament i de treball a través dels software de simulació; l'avaluació de l'aprenentatge i la comunicació tant per a temes acadèmics com socials.

En els nostres dies, més de 70 milions de persones estan seguint processos d'aprenentatge a través d'Internet.

Als Estats Units, el percentatge de classes escolars connectades a Internet ha passat del 3% l'any 1994 al 63%. Avui en dia, més del 90% de les escoles nord-americanes tenen almenys una connexió a Internet.

L'èxit de la nova economia depèn cada cop més de la qualificació i de la productivitat. El coneixement guanya espai als recursos. La clau per a la creació de llocs de treball i el desenvolupament local i nacional està, en gran part, en la innovació tecnològica en productes i serveis.

En la societat de la informació, l'educació, la formació permanent es contempla com una inversió, no com una despesa. El desenvolupament formatiu dels recursos humans és fonamental per crear un valor afegit sobre els competidors.

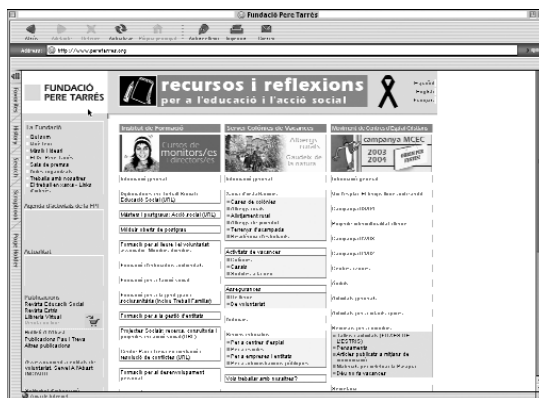
Les tecnologies de la informació i de la comunicació ens faciliten la gestió del coneixement. Però, perquè es desenvolupin els nous sistemes de formació és necessària una profunda reforma. S'ha de garantir l'alfabetització digital que acabi amb les noves desigualtats (l'anomenada *escletxa digital*), així com introduir els canvis necessaris per facilitar la formació general que capaciti els ciutadans en l'ús de les NTIC.

L'usuari dels nous sistemes formatius pot organitzar el seu temps i ritme d'aprenentatge. La Xarxa no solament fa desaparèixer la realitat espacial, ans també la fragmenta.

Els nous materials de treballs són multimèdia interactius. El lector pot fer una lectura no seqüencial, navegar com en un hipertext, anar a les parts que més l'interessin, elegir entre diferents possibilitats, triar seqüències personals a través del material.

També podem disposar d'experiències i oportunitats de participació: casos per estudi, simulacions, laboratoris virtuals, entrenament amb ordinadors, demostracions i tot tipus de referències *on line*.

10. Johnston. Distance learning medium or message. *Journal of Further and Higher Education*. 21 (1). 1997. Pàgs. 107-120. Citat per Bartolomé, Antonino R. I Underwood, Jean DM. Proyecto TEEODE. Evaluación potenciada por la tecnología en la educación abierta y a distancia. 2000.

Les NTIC també faciliten l'accés a les aules virtuals a persones amb discapacitats sensorials o físiques, acaben amb els horaris rígids i els problemes de desplaçament, i permeten comptabilitzar treball i estudis.

La transició del concepte clàssic dels plans d'estudi de les universitats cap a l'*e-learning* amb els seus campus virtuals, requereix un esforç notable. Talment, l'ús de les noves tecnologies implica una transformació de la metodologia, una adequació dels continguts i una renovació del paper del personal docent.

Ara bé, en aquesta modalitat d'ensenyament, la voluntat i motivació dels alumnes té un paper primordial i solen estar relacionades amb les expectatives de progrés professional.

En el nostre país, s'estan comercialitzant diverses plataformes d'ensenyament a través de l'*e-learning*. El context per a la seva implantació en l'ensenyament superior i les empreses és cada cop més favorable. El principal repte de l'*e-learning* serà saber adaptar-se a la cultura de cada empresa.

Aquesta nova forma de formació a distància té enormes avantatges per a les ONL:

1. L'accés a campus virtuals, a plataformes dissenyades especialment per a professionals de diferents disciplines i àmbits d'actuació.
2. Disposar d'una àmplia documentació que s'envia a tots els alumnes, elaborada per professionals experts.
3. L'intercanvi professional i el treball grupal, a través del xat i del correu electrònic, amb la resta dels alumnes.
4. El seguiment tutorial per a qualsevol consulta sobre els continguts.
5. El recolzament tècnic per resoldre qualsevol dubte sobre el funcionament del campus.
6. La reducció de les despeses totals (allotjament, desplaçament, costos fixos de manteniment d'instal·lacions de l'entitat docent, etc.).

7. Estalvi de temps, ja que els alumnes no s'han de desplaçar als centres docents per assistir a les classes.
8. La flexibilitat horària.

La Universitat Oberta de Catalunya (UOC)

La UOC, creada l'any 1995 com universitat a distància i basada en les noves tecnologies cercà, des del seu naixement, un nou model educatiu. Aquesta universitat d'iniciativa pública promoguda i gestionada per una fundació pública, plantejava una alternativa a l'ensenyament a distància més conegut, el que impartia la UNED.

El seu model anacrònic, fonamentat en el fet que el treball del professor i de l'alumne no tenen per què coincidir en el temps, de seguida aconseguí notables resultats: en tal sols cinc anys seguiren els seus cursos més de 20.000 estudiants.

Experts de tot el món han reconegut el caràcter pioner de la UOC tant en l'ús intensiu de les NTIC com en la seva metodologia. Per això van ser guardonats amb els premis Bangemann Challenge 1997 i Witsa 2000.

CampusRed

CampusRed és un espai virtual de referència per a la comunitat iberoamericana. És un espai de trobada i d'intercanvi d'informació i coneixement, on també hi ha lloc per a l'entreteniment, l'oci i les activitats culturals, artístiques i creatives dels usuaris.

Amb un enfocament netament intercampus, ofereix una potent plataforma tecnològica que permet, no solament la gestió i administració de cursos, el desenvolupament d'investigacions o la direcció de tesis doctorals, ans també facilitar els programes i eines per compartir el treball. Alguns dels recursos interessants que ofereix són: l'Aula oberta, el Campus Diari, la Guia d'Informació Universitària i portals integrals (Telos, Tablero, Campus Libre, Ars Virtual, EducaRed).

CampusRed es diferencia d'altres portals universitaris pel seu caràcter global, ja que es dirigeix a estudiants, professors, postgraus i personal no docent de les universitats; per la investigació i docència en xarxa (videoconferència en xarxa, retransmissió en directe, aules i investigació *on line*); i pels instruments de personalització més avançats.

5. LOBBY: CORREU ELECTRÒNIC, SIGNBOOK, XARXES, ETC.

• El correu electrònic com a forma de pressió

Alliberar un pres de consciència, aclarir la situació d'un desaparegut, evitar una condemna de mort, posar fi a les violacions dels drets humans comeses contra els pobles indígenes, acabar amb la cacera *científica* de balenes en l'Antàrtida, defensar els camperols afectats per una presa, són

alguns exemples de com la tramesa massiva d'escrits de protesta pot condicionar les actuacions d'empreses o governs.

Entitats com Amnistia Internacional, Survival Internacional, Greenpeace, Ecologistes en Acció, són algunes de les ONG que recorren a aquestes cartes solidàries com a forma massiva de pressió. Per facilitar la feina, aquestes i altres ONG sovint proporcionen postals amb text on solament cal afegir les dades personals i enviar-les a la direcció indicada. En altres ocasions, les ONG faciliten una llista de destinataris i animen a que cada col·laborador redacti la carta personalment.

Un altre recurs cada cop més utilitzat és entrar en el web de l'organització i sol·licitar per e-mail les accions en les que s'està interessat, o "baixar-se" els models dels impresos i enviar-los emplenats per correu electrònic.

Així, per exemple, des del web d'Intermón OXFAM es podien enviar postals *on line* al Govern espanyol per demanar un major compromís per a l'educació en el món, sol·licitant augmentar fins un 8% l'ajuda oficial espanyola dedicada a l'educació bàsica en els països en desenvolupament i proporcionar un major alleugeriment del deute extern a aquells països que es comprometin a invertir en programes d'educació bàsica.

Amb aquestes pràctiques, els cibernetes tenen la possibilitat de formar part d'aquestes xarxes d'acció urgent a través del correu electrònic.

Els governs i les empreses en rebre la tramesa massiva de cartes i e-mails saben que un determinat cas o problema està cridant l'atenció de l'opinió pública i això els obliga a reconsiderar les seves polítiques i decisions.

La importància d'aquestes accions quedà palesa en la Conferència sobre la llibertat de premsa celebrada per la UNESCO al mes de maig de 2001 a Windhoek (Namíbia), on es posà de manifest que Internet constitueix un avantatge per a la llibertat de la persona, com a mitjà per evitar la censura dels governs.

www.survival.es

• Eina de defensa dels Drets Humans

Internet s'ha convertit en un mitjà informatiu i de denúncia de les violacions dels Drets Humans, amb una gran capacitat de mobilització. Gràcies a Internet es coordinen campanyes, es publiquen informes i es difon documentació alternativa, es dona l'alarma, i tot això amb baixos costos econòmics.

Alguns exemples:

- **El cas Pinochet:** la desqualificació de documents secrets per part de Bill Clinton fou la conseqüència de mesos de pressió a través d'Internet. Participaren milers de persones, des de professors universitaris fins a un fiscal que participà en els judicis dels jerarques nazis a Nüremberg. També col·laboraren en la investigació i posterior processament del dictador activistes que recolliren gran quantitat d'informació en hores, gràcies a Internet. En altres temps s'hagués tardat mesos.
- **Chiapas:** quan es va produir la matança d'indígenes en el poblet de Chenalhó, els defensors dels Drets Humans denunciaren amb urgència la situació davant el Parlament Europeu. L'ambaixada de Mèxic desmentí ràpidament la notícia. Quina va ser la seva sorpresa quan, abans de 24 hores, estaven a Brussel·les les llistes amb els noms de totes les persones assassinades amb el seu corresponent número d'expedient judicial. El Govern mexicà es veié obligat a realitzar una investigació.
- **Equador:** a l'Equador Internet serví perquè els magistrats de la Cort Suprema revoquessin una decisió que ells mateixos havien pres pocs mesos abans. Es tractava de la condemna, aparentment sense proves, d'uns indígenes coneguts com *Los siete de Putumayo*. L'escàndol creat a Internet va fer que s'enviessin massivament faxes, cartes i correus electrònics des de diferents països. Després de tres mesos de campanya, la Cort Suprema va fer marxa enrere i ordenà l'alliberament dels detinguts.
- **Perú:** l'assalt a l'ambaixada japonesa en Lima, presa per guerrillers de Tupac Amaru, se saldà amb la mort de tot el comando. La versió oficial defensà que tots els morts oferiren resistència. Els únics que explicaren realment el que passà van ser les organitzacions de drets humans peruanes a través d'Internet. Confirmaren el que era una sospita: que alguns guerrillers havien estat executats després de ser reduïts.

• Grups de pressió

Seattle i Washington

"Internet és l'arma global que ens ajuda a lluitar contra la globalització" manifestà Starhawk, psicòloga, escriptora i destacada activista dels moviments feminista, ecologista i pacifista dels Estats Units (desembre de 1999) i Washington (abril de 2000).

El sorprenent èxit de convocatòria d'aquestes manifestacions –50.000 persones en els carrers de Seattle– es devia en gran part a Internet i a llur poder de difusió.

Internet va tenir un paper fonamental per a la propagació ràpida de les propostes d'acció i també per a la discussió sobre com dur-les a terme.

La pròpia estructura de la xarxa –participativa, oberta, descentralitzada i no jeràrquica– es corresponia amb l'heterogeneïtat de les organitzacions, la varietat de les reivindicacions i propostes. Tot i aquesta multiplicitat, van saber crear una xarxa d'acció directa on les persones que participaven van ser autònomes i lliures en la seva actuació. Les decisions col·lectives es van prendre per consens per respectar les minories.

Les estratègies d'actuació a Seattle es difongueren prèviament a tothom per Internet: com actuar davant la pressió de la policia i com obrir-se pas per assegurar l'èxit de les mobilitzacions.

Si al final va haver-hi tants manifestants fou gràcies a la xarxa. Per poder fer front als nous reptes, Internet és fonamental.

Seattle fou un exemple d'*okupació*. *Okupar* la Xarxa per reutilitzar-la com espai d'intervenció política. Es tractava de socialitzar l'accés i convertir-la en una tecnologia pública, a l'abast de tothom. Així és com l'espai anomenat *SinDominio* s'ha convertit en el centre de trobada de tots els okupes de tot l'Estat espanyol, i en una espècie d'agenda de la contrainformació en la que tenen cabuda des de col·lectius anti Pinochet a una ràdio lliure mexicana.

- *Signbook*

El *signbook* és un recurs que ja s'utilitza des de fa temps per part de les ONG: és la recollida de signatures per donar suport a una determinada causa. Fins fa relativament poc es feia mitjançant llistes en paper que es fotocopiaven, s'empenaven i després s'enviaven per correu. Tot i que aquesta pràctica encara continua, cada cop s'utilitza més el suport informàtic i moltes signatures s'aconsegueixen a través de la pàgina web.

Algunes iniciatives destacades de signbook han estat *Tu firma es tu voz*, d'Amnistia Internacional, la iniciativa d'International Aids Vaccine i la campanya de recollida de signatures *Internet accesible*.

Amnistia Internacional va proposar una forma senzilla i eficaç de col·laborar amb la seva causa. Sota l'epígraf *Tu firma es tu voz*, el visitant podia emplenar un formulari amb les seves dades i s'adheria als principis proclamats per la Declaració Universal dels Drets Humans. Així es van recollir milions de signatures que es presentaren a Nacions Unides en un llibre.

International Aids Vaccine Initiative (www.iavi.org) és una ONG internacional fundada l'any 1996 que treballa per accelerar el desenvolupament i distribució de les vacunes preventives de la sida, la major esperança contra aquesta epidèmia. IAVI treballa en tres àrees: mobilitzant recursos per a la defensa i educació i animant les empreses a la participació en el desenvolupament de la vacuna. A més va distribuir una crida a l'acció a favor de l'increment de fons per a la investigació. La crida generà un efecte cadena que pressionava els governs.

La campanya de recollida de signatures *Internet accesible* (www.sidar.org/firmas) pretenia recollir el major nombre possible de signatures per enviar-les a les diferents entitats que poden afavorir i garantir l'accessibilitat a Internet de persones amb diferents tipus de discapacitat. En la seva pàgina web es trobava un qüestionari per a la recollida de signatures.

6. SERVEIS

A més a més de les possibilitats que hem anat esmentant, Internet ofereix moltes possibilitats, com ara oferir determinats serveis: assessories virtuals, creació de centres de documentació, telemedicina, aplicacions específiques per discapacitats, tecnologia de recerca de persones desaparegudes o contra la violència de gènere.

• Assessories

Algunes ONG ofereixen serveis d'assessoria especialitzada per a persones o entitats. La majoria d'aquestes assessories és gratuïta.

Així, www.aidsnews.com proporciona enllaços a llocs on es pot mantenir contacte gratuït amb metges que responen a totes les preguntes relacionades amb la sida.

El *Correo Dorado* és un servei d'assessorament ofert per professionals i experts assessors voluntaris destinat a les persones grans. Va néixer com necessitat d'atenció a les consultes que generà el programa *Mayores internautas solidarios* de l'Asociación Edad Dorada Mensajeros de la Paz.

A més d'aquestes dues experiències, algunes de les entitats que ofereixen assessories són:

- Assessorament i Informació sobre Sectes (AIS).
- Fundació Pere Tarrés.
- Fundación de Ayuda contra la Drogadicción.
- Fundación de Profesionales Solidarios (SOLIRED).
- Seniors para la Cooperación Técnica (SECOT).
- Plataforma para la Promoción del Voluntariado en España (PPVE).

www.secot.org

• Creació d'un centre de documentació virtual

Moltes ONG disposen d'interessants centres de documentació, però amb notables limitacions: manteniment de les instal·lacions, contractació de professionals, dificultats d'accessibilitat per a les persones que són d'altres poblacions... De manera similar a la iniciativa de l'editorial Planeta, una ONG pot crear centres de documentació virtuals.

Les avantatges són evidents:

- Reducció de despeses.
- Difusió més gran de les obres per a la seva consulta o venda.
- Consulta remota.
- Difusió de novetats o de noves adquisicions.
- Serveis d'informació o recerca gratuïts o retribuïts.

Evidentment, el desenvolupament d'un projecte d'aquesta naturalesa implica la reconversió del centre utilitzant les NTIC.

Un exemple paradigmàtic és el de Nizkor (www.derechos.org). Nizkor és una ONL que manté el primer centre digitalitzat de documentació en drets humans, a més de funcionar també com una xarxa de comunicacions entre organitzacions i activistes per a casos d'emergència humanitària.

• **Telemedicina**

Des dels seus orígens, l'ús de la telemedicina ha estat justificat per facilitar l'accés als serveis de salut des de llocs remots o aïllats i en situacions d'emergència i desastres. En la propera dècada, més del 20% de les consultes mèdiques podran efectuar-se a través de la xarxa. L'aplicació de la realitat virtual en la medicina serà una pràctica habitual.

La tecnologia disponible en l'actualitat permet la transmissió per les línies telefòniques de senyals de ràdio digitalitzades, a través de satèl·lit i amb alta qualitat, des d'una simple radiologia, tomografia, ecocardiologia, electrocardiograma, fins a una ressonància nuclear magnètica, angiografia o cirurgia especialitzades.

Les aplicacions tradicionals més difoses són la teleradiologia i la telecardiologia, tot i que pràcticament la telemedicina s'utilitza en totes les especialitats mèdiques, destacant patologia, dermatologia i oftalmologia.

El desenvolupament d'Internet, així com l'impacte de la tercera generació de mòbils UMTS i les tecnologies com la WAP, facilitaran encara més les aplicacions de la telemedicina (assistència en la llar a ancians i a malalts crònics, teleconsulta, sistemes de treball en col·laboració basats en videoconferència sobre PC o amb estacions de treball dedicades, etc.), des de qualsevol lloc i en qualsevol moment.

• **Aplicacions per a persones amb discapacitat**

Segons l'*Informe de Empleo Mundial 2001* de l'OIT, existeixen 386 milions de persones en el món en edat laboral amb alguna discapacitat. Els seus índexs d'atur varien en funció del tipus de discapacitat, però és notablement més elevat que les que afecten la població activa sense discapacitat. Fins i tot en els països d'economies més avançades presenten xifres de fins al 80%.

La integració laboral i social és possible gràcies a la tecnologia. Les NTIC poden ser de gran ajuda per a les persones amb distintes discapacitats i poden permetre actuacions que amb altres tecnologies serien impossibles o més difícils. Mitjançant aquestes i el teletreball es pot aconseguir la plena integració laboral de persones amb deficiències sensorials, psicològiques o de mobilitat.

També la informàtica aporta grans i importants avantatges al procés educatiu i a l'educació d'alumnes amb necessitats educatives especials. Les eines informàtiques no s'han d'entendre com

“la solució” pels problemes d’aquestes persones, sinó com un recurs que ha d’integrar-se amb els altres mètodes de treball i activitats que els professors desenvolupen a l’aula.

Per a les persones amb deficiències visuals existeixen adaptacions a través del lector de pantalla amb síntesi de veu o sortida tàctil per línia Braille, navegadors d’Internet, adaptacions per a persones amb restes visuals com pantalles amplificades i augment dels caràcters del teclat o contrast i canvi de colors per millorar la diferenciació text – fons.

El *Conversor Texto.Voc* (CTV) és un sistema capaç de generar de forma automàtica la seqüència de sons que produiria una persona en llegir qualsevol text. La veu sintètica es produeix de forma automàtica a partir únicament del text d’entrada. Aquest sistema permet convertir en veu qualsevol text escrit en català, castellà, gallec i euskera.

Les adaptacions per a persones amb deficiències auditives permeten rebre amb major nitidesa el so o rebre visualment avisos sonors. El *Proyecto Beethoven* és un projecte d’investigació que persegueix obtenir un sistema de comunicació telefònica global per als usuaris sords. El sistema és automàtic i directe entre ambdós interlocutors mitjançant el conversor text – veu.

Per a persones amb discapacitats cognitives existeixen sistemes amplificats per l’ús de videoconferències o teclats augmentatius i programes de recolzament al treball.

Per tipus de recursos, podem classificar-los en:

- Bloquejadors o limitadors de teclat.
- Teclats virtuals – emuladors de teclat: emulador de teclat de Edicino, teclat virtual de Miguel Aráquez, My – T Mouse.
- Comunicadors: el comunicador Canon, MACOM 16, Chatbox, Alphatalker, Sidekick, Deltatalker.
- Teclats de conceptes: teclat de conceptes del Grup EATCO – Promi, Flexiboard – EOPrim.
- Commutadors.
- Emuladors de ratolí: Trackball, Easy Ball, Trackball Digital, Mouse Pen, Multimouse Win 95, emulador de ratolí d’EATCO, Virtual Click 2000.
- Reconeixadors de veu: Dragon Dictate, Via Óbice (Millenium Edition).
- Sortides en Braille.
- Sistemes d’ampliació de caràcters.
- Pantalles tàctils.

Com veiem, s’està investigant contínuament per tal d’afavorir la integració de les persones amb discapacitat, però calen polítiques decidides i refermades amb lleis o normes que concedeixin incentius fiscals tant a les empreses ocupadores com a les empreses del sector de les NTIC que facin accessibles els seus productes a tots els usuaris.

• Sistemes electrònics de recerca per a malalts desapareguts

La Federación Nacional de Asociaciones de Enfermos de Alzheimer, en col·laboració amb la Policia i l’empresa TecnoSearch inicià fa un parell d’anys un pla de localització de malalts d’Alzheimer desapareguts. Aquest sistema electrònic s’anomena *Un enfermo de Alzheimer se ha extraviado*. Aquest pla té cinc objectius: la coordinació amb els cossos de policia implicats, la centralització de la informació, el desenvolupament d’una metodologia de recerca del malalt, la regularització del comportament familiar davant la pèrdua del malalt i la difusió del programa al conjunt de la societat, especialment als familiars del malalt.

- **Tecnologia contra la violència**

Pràcticament cada dia els mitjans de comunicació ens parlen de dones víctimes de les agressions físiques o psíquiques dels seus companys. Moltes acaben amb la mort de la víctima.

Davant aquesta problemàtica colpidora, s'han desenvolupat sistemes de teleassistència i telemergència com, per exemple, el que van posar en marxa la Comunidad de Madrid, l'Ajuntament de Gijón i Fundación Telefónica.

El programa s'inicià amb una experiència pilot en la que es distribuïren 25 terminals. Avui són molts més. Aquesta experiència innovadora és possible mitjançant la localització per GPS a través d'un terminal similar a un telèfon mòbil.

LA SEGURETAT EN INTERNET

Normalment, quan es parla de seguretat en la xarxa de xarxes se sol acompanyar aquest concepte d'una càrrega moralitzadora basada en el tòpic que existeixen infinitat d'"enemics externs" dels quals hem de defensar-nos, moltes vegades tan abstractes que sol oblidar-se que darrere els ordinadors hi ha persones, empreses, governs...

Internet ni és el paradís idíl·lic de Negroponte ni el caos sense llei o l'ombrívola versió orwelliana que alguns profetes de l'Apocalipsi descrivien a la fi dels noranta. Tampoc cal oblidar que una part important de la seguretat ve donada per l'estructura mateixa dels sistemes operatius que en alguns casos possibiliten l'ingrés no desitjat i l'atac als ordinadors per part d'agents externs.

Aclarit l'anterior i partint de la base que la seguretat en el seu aspecte més elemental depèn en última instància de nosaltres mateixos, ens atrevirem a definir-la en dos nivells o estadis:

1. La seguretat referida a l'emissor, és a dir, a qui utilitza els serveis d'Internet. La seva identitat i la confidencialitat de les seves dades no haurien d'estar exposades a cap tipus de censura o intromissió aliena, excepte on les lleis locals o globals estipulin de forma precisa i inequívoca.
2. La seguretat referida al receptor. Aquí entrarem de ple en els diversos atacs que afecten els nostres mitjans informàtics ja sigui per l'acció dels virus o bé per intromissions en els nostres sistemes.

1. LA SEGURETAT REFERIDA A L'EMISSOR

En situacions de normalitat política o jurídica els usuaris dels serveis d'Internet haurien d'estar protegits per llei de qualsevol abús d'autoritat o de violació de la confidencialitat en els seus missatges. No obstant això, no només són els poders o interessos econòmics els quals poden violar la integritat dels continguts emesos per Internet, de vegades poden ser grups o individus que per diverses motivacions ho intentin realitzar.

La seguretat en aquest cas deu salvaguardar, almenys, la identitat de l'emissor i la confidencialitat o privacitat de les seves dades:

- La identitat de l'emissor, especialment en els casos que les situacions i entorns polítics puguin posar en perill la seva integritat física. Els mitjans més idonis per a això poden ser programes dissenyats per fer anònim l'origen d'un compte o ocultar els rastres en la navegació o bé llocs web que redireccionen aquest accés.

En primer lloc, hem d'establir el grau i la necessitat de navegació anònima que necessitem. En la majoria dels casos, si tenim correctament configurat i actualitzat el navegador, depenent de les preferències de seguretat de cadascun, podem tenir la certesa d'una protecció de la nostra identitat raonablement segura. Si deshabitem les *cookies*, ActiveX i Javascript en el nostre navegador i (tractant-se de l'Explorer) mantenim a ratlla els seus continus forats i *bugs* amb les actualitzacions, una part important de la nostra privacitat està assegurada. Clar que, hi ha pàgines que han de descarregar *cookies* per executar-se, i deshabilitar Javascript i activeX també pot afectar al visionat de les mateixes. Existeixen almenys dos tipus que ens faciliten salvaguardar la nostra privacitat per mitjà de llocs que ho possibiliten i són els que exposem a continuació.

- **Serveis WEB de navegació anònima**

Són pàgines que ofereixen aquest servei, que s'interposa entre el nostre navegador i el lloc visitat, mantenint la nostra privacitat. Cada vegada que es visita un lloc web a través d'un d'aquests serveis, és aquest servei qui envia la petició al lloc web remot, i ens reenvia la resposta. Per tant, en el lloc visitat el que es registra és que la connexió se sol·licita pel servidor del anonimitzador, i no del nostre.

A continuació exposarem breument els més coneguts i que tenen accessos gratuïts.

- **Anonymizer**

www.anonymizer.com

Anonymizer és potser uns dels més populars. Aquest lloc proporciona anonimat per a navegar per pàgines web. En principi és gratuït encara que amb restriccions que en la seva versió de pagament es poden obviar.

- **Idzap**

<http://www.idzap.com/index.html>

Un altre lloc interessant és Idzap (<http://www.idzap.com/index.html>). Té un servei de pagament, més complet. Ofereix navegació anònima, amb possibilitat d'elegir el bloqueig o no de les cookies i de Javascript. És necessari registrar-se abans d'usar el servei gratuït.

- **Megaproxy**

www.megaproxy.com

Juntament amb Anonymizer, Megaproxy és també un altre lloc molt eficaç i d'accés gratuït i encara que limitat, possibilita la navegació anònima.

- **Sneakemail**

<http://www.sneakemail.com/>

Finalment el lloc <http://www.sneakemail.com/> proporciona una altra important faceta: ofereix aquells usuaris que ho desitgin la possibilitat de comptar amb un total anonimat a l'hora d'utilitzar el correu electrònic. És aquesta una forma també d'evitar rebre correu no desitjat, el tristament famós *spam*.

- **Navegació per mitjà de servidor proxy anònim**

El paper que ocupa el servidor proxy és molt similar al de l'anonimitzador, és a dir, s'interposa entre el lloc remot i el nostre navegador, sol·licitant les pàgines i salvaguardant el nostre equip.

Té, no obstant això, certs desavantatges sobre els anteriors, i és que el servidor proxy no estableix cap tipus de filtre sobre el contingut entrant ni sortint, i en conseqüència, accepta *cookies*, Javascript, activeX (encara que, d'altra banda, això podem desactivar-ho en el nostre navegador), en definitiva, ocultarà la nostra IP i la situació geogràfica que desvetllarà serà la de la ubicació del servidor proxy.

Encara que això en principi és així, no és menys cert que alguns servidors proxy si que permeten a l'administrador del sistema del lloc visitat accedir a la nostra adreça IP. Per provar si el proxy a través del qual navegarem és realment anònim, podem efectuar el test allotjat en aquesta pàgina:

<http://www.all-nettools.com/tools1.htm>

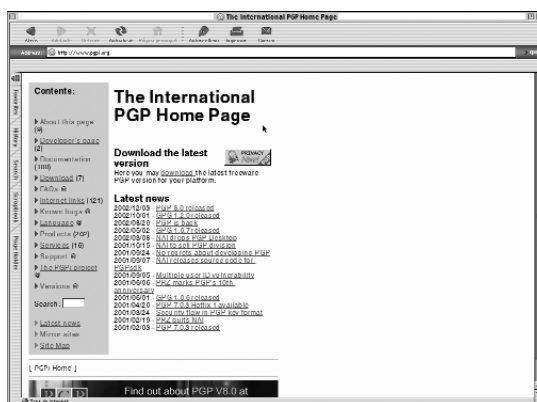
Els proxys podem usar-los amb qualsevol programa que necessiti un port per sortir a Internet. Correntment usarem el port 80, l'utilitzat per a la navegació WEB.

Bàsicament, en qualsevol navegador, es tracta d'accedir a les opcions de connexió i establir les preferències, seleccionant "utilitzar proxy", com si utilitzéssim una xarxa d'àrea local en un equip al qual donarem accés a Internet. Per a això posarem l'host i el port concrets.

- La confidencialitat de les dades, encara que existeix jurisprudència respecte a l'obligació de respectar la confidencialitat, moltes vegades és necessari utilitzar mètodes més idonis com són l'encriptació dels mateixos. Per a tal fi existeixen programes que compleixen amb aquest objectiu i que a més solen ser de lliure accés. Entre ells el PGP, Pretty Good Privacy és un dels més coneguts i utilitzats.

PGP és un protocol de seguretat dissenyat al començament dels 90 per Phil Zimmerman. L'exportació del sistema fora dels Estats Units li va valer al seu creador un llarg procés judicial, acusat d'exportació d'armes de valor estratègic. En l'actualitat, les versions més avançades del programa PGP segueixen sense poder ser exportades legalment dels Estats Units, però el seu codi font és considerat un article científic que pot ser divulgat i compilat en l'exterior, motiu pel qual podem disposar d'elles en tot el món.

www.pgpi.com

El programa PGP és gratuït per a l'ús no comercial i està accessible en www.pgpi.com. És el sistema més utilitzat en tot el món tant per usuaris particulars com per grans empreses. Les últimes versions, són extraordinàriament amigables amb l'usuari i es comuniquen amb els programes de correu electrònic més habituals (Outlook, Netscape Mail, Eudora, etc.).

En instal·lar-se el programa per primera vegada, es generen automàticament les claus privada i pública de l'usuari. La clau pública es distribueix automàticament per bases de dades de tot el món. La clau privada queda emmagatzemada en l'ordinador de forma molt protegida. El programa de correu queda automàticament modificat per poder enviar i rebre missatges codificats.

2. LA SEGURETAT REFERIDA AL RECEPTOR

Sens dubte l'aspecte que més es destaca quan es parla de seguretat en la xarxa. Les principals agressions vénen causats per dos tipus d'agents, segons l'argot vigent, els atacs virals i els provocats per intrusions en els sistemes aprofitant forats negres dels mateixos.

• Els virus informàtics

Són programes que s'introdueixen de forma subreptícia en un ordinador per a executar en ell accions no desitjades pels seus usuaris habituals.

Aquestes accions poden ser:

1. El virus uneix a un programa preexistent en el disc de l'ordinador una còpia del mateix. Això es coneix com "infectar" el programa i permet la difusió dels virus.
2. Mostrar en pantalla missatges o imatges no desitjades.
3. Alentir o bloquejar l'ordinador mitjançant l'execució d'un gran nombre d'instruccions sense finalitat.
4. Destrucció d'informació emmagatzemada en el disc. Especialment perjudicial és la destrucció d'informació vital per al sistema (com la FAT del MSDOS), ja que impedeix el funcionament de l'ordinador.

Els virus poden classificar-se segons la seva naturalesa en:

- **Cucs.** Són programes que tracten de reproduir-se a ells mateixos. No tenen efectes destructius però col·lapsen la memòria del sistema o l'ample de banda simplement augmentant el seu nombre ràpidament.
- **Troians.** Són programes que romanen en el sistema, no ocasionant accions destructives sinó capturant informació per enviar-la fora del sistema. També actuen obrint forats en la seguretat del sistema.
- **Bombes Lògiques o de Temps.** Són programes que s'activen en produir-se un esdeveniment determinat. La condició sol ser una data (Bombes de Temps), una combinació de tecles, o certes condicions tècniques (Bombes Lògiques). Si no es produeix la condició, roman ocult a l'usuari.
- **Hoax.** Els hoax no són virus ni tenen capacitat de reproduir-se per si sols. Són missatges de contingut fals que inciten l'usuari a fer còpies i enviar-la als seus contactes. Solen apel·lar als sentiments morals ("Ajuda a un nen malalt de càncer") o a l'esperit de solidaritat ("Avís d'un nou virus perillosíssim") i, en qualsevol cas, tracten d'aprofitar-se de la

falta d'experiència dels usuaris novells. Els seus efectes són perniciosos, ja que en generar una gran cadena provoquen la saturació de la xarxa en un moment donat.

- **Atacs originats per intrusions o agressions externes**

Amb el desenvolupament i popularitat de connexions d'alta velocitat a Internet com ADSL, Cable o en menor mida RSDI, la possibilitat de mantenir el nostre equip connectat constantment a la xarxa ha multiplicat les possibilitats que agents externs puguin infiltrar-se en els nostres equips vulnerant la nostra intimitat. En molts casos, aquestes agressions solen veure's facilitades per les pròpies fallides de seguretat dels sistemes operatius. Davant això, s'han creat tallafocs o *firewalls* segons l'accepció anglesa.

Els tallafocs personals són programes que s'instal·len de forma resident al nostre ordinador i que permeten filtrar i controlar la connexió a la xarxa. En general, necessiten un coneixement adequat dels nostres equips, ja que en l'actualitat són molts els programes que realitzen connexions a la xarxa i que són necessaris. És per això que no són recomanables per a usuaris inexperts ja que podrien bloquejar programes necessaris (fins i tot la pròpia possibilitat de navegació per Internet), encara que sempre es tingui a mà la possibilitat de desactivar-los. Els tallafocs personals gratuïts més coneguts són Zone Alarm, Tiny Personal Firewall i Outpost. També la versió de Microsoft Windows XP incorpora un tallafoc per defecte.

LA PROTECCIÓ DE LES DADES

Si en l'anterior capítol parlàvem de la seguretat en Internet, ara ens toca referir-nos a la protecció de les dades, perquè les dades són un element molt important pel desenvolupament de les activitats lucratives i no lucratives i perquè en ser dades personals cal preservar la intimitat de les persones i prendre mesures de seguretat que ho garanteixin.

Així la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal –LOPD (B.O.E. número 298, de 14 de desembre de 1999)– va ser aprovada per adaptar l'ordenament a la Directiva 95/46/CE, de 24 d'octubre de 1995, sobre protecció de la intimitat de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes. Pel que fa a les associacions es veuen obligades, amb l'aprovació d'aquesta llei, a complir una normativa específica pel que fa a la protecció de dades personals i a preservar els drets de totes les persones que ens les facilitin.

El tret general diferenciador més destacable és que la nova llei ha passat de ser una llei de protecció de dades *automatitzades* i *informatitzades*, a ser una llei de protecció de tot tipus de dades, que es farà del tot efectiva a partir de l'any 2007.

Altres elements destacables són la delimitació de les anomenades "fonts accessibles al públic", l'obligació per a les activitats publicitàries i de prospecció comercial de determinar *en cada comunicació* dirigida a la persona interessada l'origen de les dades, la facultat de l'interessat/da de sol·licitar no aparèixer en el cens promocional, la potenciació de la figura de l'encarregat de tractament de les dades que, en el cas de fitxers automatitzats, serà gairebé sempre un expert o un professional de la informàtica.

Aquesta llei no afecta a:

- Als fitxers mantinguts per persones físiques en l'exercici d'activitats exclusivament personals o domèstiques.
- Als fitxers sotmesos a la normativa sobre protecció de matèries classificades.
- Als fitxers establerts per a la investigació del terrorisme i de formes greus de delinqüència organitzada.

Parlem de fitxers i de dades de caràcter personal... però, què s'entén per dades de caràcter personal? Doncs qualsevol informació relativa a persones físiques identificades o identificables (Art. 3er., a).

I per fitxer? Tot conjunt organitzat de dades de caràcter personal, qualsevol que fos la forma o modalitat de la seva creació, emmagatzemament, organització i accés (Art. 3er., b).

Tenen la consideració de fons d'accés públic exclusivament el cens promocional, els repertoris telefònics, la llista de persones que pertanyen a grups de professionals (amb limitació pel que fa al tipus de dades), els diaris i butlletins oficials i els mitjans de comunicació.

Quins són alguns dels **principis bàsics de la protecció de dades** que la llei exposa:

- En la recollida i tractament, les dades han de ser adequades i pertinents en relació a les finalitats i no podran utilitzar-se per a finalitats incompatibles amb les determinades (Art. 4, 1 i 2).
- Les dades de caràcter personal seran cancel·lades quan ja no siguin necessàries o pertinents (Art. 4, 5).
- Es prohibeix la recollida de dades per mitjans fraudulents, deslleials o il·lícits (Art. 4, 7).
- Els interessats/des als que se sol·licitin dades personals han de ser prèviament informats de l'existència d'un fitxer o tractament de dades de caràcter personal, de la finalitat de la recollida i dels destinataris de la informació; del caràcter obligatori o lliure de les seves respostes; de les conseqüències de l'obtenció de les dades o de la negativa a subministrar-les, així com de les possibilitats d'exercitar els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició i de la identitat del responsable del tractament (Art. 5, 1).
- Si les dades no s'han demanat directament a l'interessat/da, el responsable del fitxer o el seu representant està obligat a informar-lo el termini dels tres mesos següents al moment de registre de les dades (Art. 5, 4).
- El tractament de les dades de caràcter personal requereix el consentiment de la persona afectada llevat de les dades que figurin en fonts accessibles al públic, sempre i quan no es vulnerin els drets i llibertats fonamentals de l'interessat/da (Art. 6).
- Cap persona pot ser oblidada a declarar sobre la seva ideologia, religió o creences (Art. 7). Solament es podran tractar aquestes dades amb el consentiment exprés i per escrit de la persona afectada. S'*exceptuen* els fitxers mantinguts per partits polítics, sindicats, esglésies, confessions o comunitats religioses i associacions, fundacions i altres entitats sense ànim de lucre, que tinguin una finalitat política, filosòfica, religiosa o sindical, pel que fa a les dades relatives als seus associats o membres, tenint en compte que la cessió d'aquestes dades precisarà del consentiment previ de la persona afectada (Art. 7, 2).
- El responsable del fitxer i l'encarregat del tractament han d'adoptar totes les mesures tècniques i organitzatives per garantir la seguretat de les dades (Art. 9).
- El responsable del fitxer i totes les persones que intervinguin en el tractament de les dades de caràcter personal estan obligades al secret professional, fins i tot després de finir llur relació amb el titular del fitxer (Art. 10).
- La realització de tractaments per compte de tercers ha d'estar regulada per un contracte (Art. 12, 2). Aquest ha d'observar les disposicions de la llei (Art. 11, 5) i un cop finalitzada la prestació contractual, ha de destruir o retornar les dades al responsable del tractament (Art. 12, 3).

Les organitzacions no lucratives podem crear fitxers per a les nostres activitats però...

- Ho hem de notificar prèviament a l'Agència de Protecció de Dades (Art. 26, 1). Ho podem fer mitjançant un programa informàtic disponible a la pàgina web de l'Agència (<http://www.agenciaprotecciondatos.org>) o enviant-ho per correu.
- Hem de facilitar a l'Agència les següents dades: nom del responsable del fitxer, finalitat del fitxer, ubicació, tipus de dades, mesures de seguretat amb indicació de nivell (bàsic, mitjà o alt) exigible, i les cessions de les dades que es prevegi efectuar (Art. 26, 2).
- Comunicar a l'Agència els canvis que es produeixin en la finalitat del fitxer automatitzat, del responsable i adreça de la seva ubicació (Art. 26, 3).
- Hem de comunicar la primera cessió de dades a les persones afectades, indicant la finalitat del fitxer, la naturalesa de les dades cedides i el nom i adreça del tercer al que s'han cedit (Art. 27).
- Hem d'atendre les peticions i inspeccions que sol·liciti l'Agència (Arts. 37 i 40).
- Els responsables dels fitxers i els encarregats dels tractaments estaran subjectes al règim sancionador establert per la llei (Art. 43).

I què passa amb els fitxers que ja teníem abans?

- Els fitxers i tractaments *automatitzats* inscrits o no en el Registre General de Protecció de Dades s'havien d'adequar a la nova llei en el termini de tres anys des de la seva entrada en vigor, és a dir, havia temps fins el 2002! (Disposició addicional 1a.).
- En el suposat de fitxers i tractaments *no automatitzats*, l'adequació a la llei s'ha de complir en un termini màxim de dotze anys a comptar des del 24 d'octubre de 1995 (fins al 2007!), sens perjudici de l'exercici dels drets d'accés, rectificació i cancel·lació per part de les persones afectades.

Règim sancionador

La Llei Orgànica preveu importants sancions:

- **Lleu:** no complir les instruccions de l'Agència, tenir dades obsoletes, no rectificar o cancel·lar inexactituds (multa de 600 a 60.000 €).
- **Greu:** crear fitxers amb finalitats diferents a l'objecte legítim de l'associació, aconseguir dades sense el consentiment exprés o sense informar, obstrucció a inspeccions de l'Agència (multa de 60.001 a 300.000 €).
- **Molt greu:** Comunicació o cessió de dades no permesa, moviment de dades transfronterer o, fins i tot, intragrup (multa de 300.001 a 600.000 €).

Com registrarem els fitxers de dades de la nostra associació d'acord a la normativa que hem exposat?

1. Inscriurem el fitxer de dades al registre de la **Agencia de Protección de Datos de Carácter Personal**. No se'ns demanen les dades personals dels nostres socis, si no els camps dels que tenim informació, i no importa el format en el que ho presentem, paper, informàtic... (<http://www.agenciaprotecciondatos.org>)
2. Haurem de **determinar el nivell de seguretat** que han de tenir les dades del nostre fitxer, segons:

- **Nivell bàsic:** dades bàsiques: nom i cognoms, DNI, firma, lloc de naixement, adreça, fotografia, núm. de compte corrent...
- **Nivell mig:** dades relatives a la comissió d'infraccions administratives o penals, Hisenda Pública, serveis financers.
- **Nivell alt:** dades relatives a ideologia, religió, vida sexual, salut, raça...

3. **Redactarem un document de seguretat** on inclourem totes les mesures de seguretat del nostre fitxer, que s'aniran incrementant segons la sensibilitat de les dades. Cada nivell de seguretat incorpora **noves obligacions**, mantenint les dels nivells inferiors.

Obligacions segons els nivells de seguretat:

- **Bàsic:** caldrà tenir un sistema de gestió i inventariat dels suports informàtics que continguin la informació; procediments de realització de còpies de seguretat, recuperació de dades i periodicitat d'aquests processos; procediments d'identificació i autenticació per l'accés als fitxers i procediments d'assignació i emmagatzematge de contrasenyes; sistema de resolució d'incidències relatives a la gestió dels fitxers de dades i registre de les mateixes.
- **Mig:** caldrà realitzar un control extraordinari del sistema de contrasenyes, limitador de la possibilitat d'accés reiterat al sistema d'informació; nomenament de persones responsables de la seguretat; control de l'accés físic als locals, accés únicament per personal autoritzat; registres d'entrada i sortida dels suports informàtics i auditories, cada dos anys, dels sistemes d'informació.
- **Alt:** caldrà, obligatòriament, emmagatzemar les còpies de recolzament de la informació en un lloc diferent d'on es trobin ubicats els equips informàtics; distribució dels suports informàtics amb autorització prèvia, i per escrit, del responsable de seguretat i amb xifrat de les dades; emmagatzemar la informació relativa a l'accés dels fitxers de dades durant un mínim de dos anys.

4. Auditoria del compliment del document de seguretat amb una periodicitat de dos anys (en els casos de fitxers de dades de nivells mig o alt). Un o diversos membres de l'associació poden fer aquesta auditoria interna.

Legislació bàsica:

- Reial Decret 428/1993, de 26 de març, pel que s'aprova el *Estatuto de la Agencia de Protección de Datos*.
- Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal – LOPD.
- Reial Decret 994/1999, d'11 de juny, per el que s'aprova el *Reglamento de medidas de seguridad de los ficheros automatizados que contengan datos de carácter personal*.

REPTES

Més que parlar de dificultats que les ONG tenen per implantar les NTIC, potser podrien anomenar-los reptes. Quins són aquests?

El desconeixement i manca de confiança en l'ús sistemàtic d'Internet

Normalment la incorporació de les NTIC no es veu com una prioritat. Sempre hi ha altres temes més urgents. S'esperen resultats a curt termini, i això és un gran error. Els resultats de l'aplicació de les NTIC s'apreciaran amb el temps. Hi ha un gran treball "educatiu" del soci, del donant, del voluntari, del patrocinador, per tal que consultin el web, llegeixin el butlletí electrònic, s'acostumin a utilitzar el correu electrònic com a mitjà habitual de comunicació amb l'organització...

Fins i tot en moltes ONG, els membres dels òrgans de decisió –la Junta Directiva o el Patronat– no veuen les potencialitats que actualment ofereixen les NTIC. A més a més, potser no acaben de valorar la importància de la comunicació. La consideren com una despesa en comptes de veure-la com una inversió. Posen més èmfasi en el projecte-intervenció que en la difusió i la sensibilització.

Les ONL, com també passa amb altres innovacions tècniques, sempre van al darrere del sector empresarial i, en el cas de les NTIC passa el mateix. Les NTIC s'han d'entendre com un eix transversal en tota l'organització, utilitzat tant pels professionals remunerats com pels voluntaris i voluntàries que col·laboren amb la nostra organització.

L'escassetat de recursos materials i humans

Tot i que cada cop la tecnologia està més a l'abast de tothom, cal tenir en compte que fer-se amb un equip informàtic complet (ordinador, pantalla, teclat, impressora, escanner, connexió a Internet, etc.), suposa una despesa important per una associació, sobretot si aquesta és petita i no compta amb molts recursos econòmics.

En altres casos ens falten persones formades que puguin utilitzar els programes informàtics i mantenir la informació.

Sortosament, algunes administracions públiques estan facilitant equips informàtics reciclats de manera gratuïta, concedint ajudes o possibilitant la formació a preus molt assequibles. També en algunes comunitats autònomes s'han desenvolupat iniciatives d'entitats financeres que han facilitat l'adquisició d'equips.

La "manca de necessitat" o "escassa iniciativa, imaginació i creativitat"

Sovint es constata un cert *laissez faire*, una manca d'iniciativa, imaginació i creativitat entre tècnics i directius per aconseguir que agències interactives ens facin un *website* gratuït –que pot ser

informatiu, però també comercial– o per allotjar el web. També hi ha institucions públiques que cedeixen un espai gratuït de *host* i que, a més, faciliten recolzament per a la construcció de webs per les ONL.

El compromís del manteniment: la continuïtat i el seguiment

Estar en Internet sense objectius clars, solament pel fet "d'estar presents", dedicar pocs recursos humans (voluntaris o remunerats), disposar d'escassa autonomia respecte els òrgans de decisió, incoherència a nivell de la imatge corporativa entre els diferents mitjans de comunicació (web corporatiu, cartelleria, papereria, publicacions, material de difusió, etc.), etc. Aquests són alguns dels obstacles que les ONL han de superar per aconseguir optimitzar al màxim les NTIC. El compromís del manteniment és imprescindible i passa pel seguiment i la continuïtat.

Moltes de les webs les han dissenyat i posat en marxa voluntaris i voluntàries que col·laboren esporàdicament amb les ONL. Aquest fet condiona molt el seu manteniment, sobretot si aquests no es poden comprometre a tenir-les al dia. Aleshores ens trobem amb la paradoxa de disposar de magnífiques web, però que estan obsoletes.

Si el web ens l'ha dissenyat una empresa o algun dels nostres voluntaris cal tenir molt present que la interfície sigui molt pràctica i fàcil de mantenir pels que vinguin al darrere.

Deficiències formatives en NTIC en els professionals de les ONL

Llevat d'alguns casos (grans ONG que compten amb personal qualificat, petites i mitjanes ONG que tenen el recolzament d'algun expert), la majoria dels tècnics i dels voluntaris que treballen en les ONG encara no treuen tot el profit possible als programes que disposen i, en pocs casos disposen d'experts en programació o disseny de pàgines web.

D'altra banda, el volum de treball, les "urgències", dificulten que molts d'aquests professionals es pugin formar adequadament o mantenir-se al dia. És del tot evident la necessitat de la formació contínua. En aquest sentit, les ONL haurien de facilitar al màxim aquesta formació, sobretot tenint en compte que es pot accedir a cursos subvencionats o gairebé gratuïts. També des de federacions i coordinadores, i des d'algunes ONG com Pangea s'ofereixen cursos molt assequibles.

1. AJUT HUMANITARI I COOPERACIÓ INTERNACIONAL

Nom: **Agencia Española de Cooperación Internacional**

URL: www.aeci.es

Descripció: Moltes de les ONG de casa nostra estan presents en els seus projectes de desenvolupament o emergència i molts països del Sud hi tenen relació amb un dels organismes institucionals de cooperació internacional del Govern central: *l'Agencia Española de Cooperación Internacional (AECI)*.

Si voleu fer una ullada a la seva pàgina web, podreu conèixer amb més profunditat com està organitzada aquesta institució, les diferents convocatòries de subvencions a projectes, beques i places de *lectorado*, acords i convenis internacionals, com registrar-se com a ONG al seu registre o informar-se de les places de voluntariat internacional.

Nom: **FAO. Organización de las Naciones Unidas para la Agricultura y la Alimentación**

URL: www.fao.org

Descripció: La Organització de les Nacions Unides per l'Agricultura i l'Alimentació (FAO) es fundà l'any 1945 amb l'objectiu de millorar els nivells de nutrició i vida de la majoria de la població mundial, incrementar la productivitat agrícola i millorar les condicions de vida de la població mundial.

La FAO és una organització intergovernamental que compta amb 180 estats membres i una organització membre, la Unió Europea.

Els navegants poden trobar:

- Informació sobre els seus òrgans rectors, estructura, finançament, objectius, activitats i programes.
- FAOSTAT, la font mundial més àmplia d'informació i estadístiques agrícoles.
- Directori d'oficines regionals.
- Publicacions. Informes mundials.
- Conferències regionals.

Nom: **Federació Catalana d'ONG per al Desenvolupament**

URL: www.pangea.org/fcong

Descripció: Gràcies a la pàgina web d'aquesta coordinadora podreu trobar ràpidament al seu directori les adreces, telèfons, faxes, *e-mails* o webs d'entitats com Justícia i Pau, Intermón, Aigua pel Sahel, Medicus Mundi i moltes altres.

Un apartat senzill però interessant el constitueixen les "idees per a l'acció" on us trobareu tot un seguit de propostes per posar-se "mans a l'obra".

Altres apartats, que ara s'estan modificant, us facilitaran en breu informació sobre ofertes de treball, campanyes, legislació, butlletins, etc.

Nom: **Oikocredit Catalunya**

URL: www.pangea.org/oikocredit

Descripció: Cada cop hi ha més persones que es pregunten, quan han d'invertir els seus estalvis, l'ús que en fan les entitats bancàries. Moltes persones no cerquen solament la millor rendibilitat, sinó que les seves inversions puguin contribuir a fer possible un futur més digne per a altres persones.

Oikocrèdit va néixer l'any 1975 amb la voluntat de recolzar tècnicament i financera en forma de crèdits convencionals i microcrèdits, pel desenvolupament d'iniciatives productives dirigides a les persones més desfavorides, a fomentar la promoció de la dona, a garantir el respecte pel medi ambient, valorant preferentment les que es basin en una estructura cooperativista.

Actualment Oikocredit és una societat cooperativa d'àmbit mundial que compta amb 14 oficines regionals a Amèrica Llatina, Àfrica, Àsia i amb 34 associacions de recolzament en 18 països. A Espanya, Oikocredit Catalunya recolza aquesta societat cooperativa des de l'any 2000, difonent els seus objectius i col·laborant en la recaptació de fons.

Nom: **Observatori del Deute en la Globalització**

URL: www.observatorideute.org

Descripció: En aquesta pàgina web trobareu informació sistematitzada, articles i anàlisis diversos sobre la problemàtica del deute extern financer, dels altres deutes Nord-Sud i de les relacions Nord-Sud. En concret, trobareu els següents apartats:

- Una extensa informació sobre el Deute Extern dels països de la perifèria amb l'Estat espanyol i les polítiques de gestió de deute del govern espanyol.
- Indicadors de deute dels països de la perifèria estratègics pels interessos espanyols.
- Fitxes explicatives sobre els organismes multilaterals més importants i les polítiques de gestió de deute d'aquests organismes.
- Articles i enllaços sobre el paper de les empreses transnacionals en el procés de globalització.

- Una introducció al deute ecològic i informació sobre casos concrets.
- Enllaços, articles i altres documents sobre els moviments socials que treballen en la problemàtica del deute extern i les alternatives que plantegen.
- També trobareu altres eines, com l'agenda d'activitats, un tutorial sobre Deute Extern o un glossari de termes econòmics i de relacions internacionals. La pàgina web està disponible en català i castellà.

2. COMERÇ JUST

Nom: **Alternativa 3**
URL: www.alternativa3.com

Descripció: Alternativa 3 ha estat una entitat capdavantera en la importació, comercialització i difusió del comerç just al nostre país.

El web actual es va penjar fa un any i mig i ha rebut milers de visites, tant de proveïdors, com clients o persones interessades en el comerç just.

En la seva pàgina trobareu informació sobre l'entitat, els principis del comerç just, les dificultats dels milions de productors que han de lluitar contra les lleis del mercat, el codi ètic amb què treballen les organitzacions de comerç just i una extensa bibliografia.

Com és d'esperar, també podeu veure el seu catàleg de productes i fer comandes directament des del web.

3. DONA/GÈNERE

Nom: **Centre Municipal d'Informació i Recursos per a les Dones (CIRD)**
URL: www.cird.bcn.es

Descripció: El CIRD, el Centre Municipal d'Informació i Recursos per a les Dones, de l'Ajuntament de Barcelona, és un servei que està adscrit a la Direcció de Promoció Social i Comunitària. Té com a finalitat principal oferir informació, assessorament i altres recursos que facilitin la participació de les dones en la vida de la ciutat.

Entre els seus serveis destaquen especialment els d'informació i documentació, assessorament i recursos per a la realització d'activitats i les publicacions.

El web recull i difon informació de tots els serveis públics i privats que hi ha a la ciutat, així com les activitats específiques adreçades a les dones.

Els seus fons documentals us ofereixen les *Biografies de dones de Barcelona*, la *Guia de grups i entitats de dones de Barcelona*, el butlletí quadrimestral *L'Informatiu dona* i arxius sobre actuacions municipals en diverses matèries des de la perspectiva de gènere.

A més a més, també us facilitat l'*Agenda dona*, notícies d'última hora, legislació, bibliografia, dossiers...

Nom: [Fundació Maria Aurèlia Capmany](#)

URL: www.fmac.com

Descripció: La Fundació Maria Aurèlia Capmany és un espai obert i plural de reflexió, debat i anàlisi. Com espai promou el moviment participatiu entre les dones en els àmbits laboral, professional i cultural.

És una entitat impulsada pel Departament de la Dona de la Unió General de Treballadors de Catalunya.

La Fundació Maria Aurèlia Capmany té com a objectiu aprofundir i garantir la igualtat real entre les persones i potenciar un canvi cultural respecte de la participació de dones i homes en les activitats públiques i privades, la seva valoració i el seu repartiment.

Des de la seva posada en marxa, l'any 1995, la Fundació ha engegat una sèrie de projectes en els camps de l'ocupació i les noves tecnologies, les condicions de treball, la formació, l'emancipació i la participació de la dona.

Ofereix una àmplia informació documental i assessorament jurídic-laboral.

Nom: [Webdelamujer.com](http://www.webdelamujer.com)

URL: www.webdelamujer.com

Descripció: Webdelamujer.com és un portal amb informació i consells específics sobre salut i temes d'interès per a les dones.

Aquesta iniciativa pretén cobrir les necessitats informatives de les dones i millorar el seu benestar social. Vol ser un portal de referència.

El disseny del portal vol facilitar al màxim la navegació i la recerca d'informació a través de seccions fàcilment identificables, d'accés ràpid i senzill.

Els continguts sobre la salut es completen amb reportatges informatius i serveis d'assessoria sobre qüestions socials d'especial transcendència i impacte en el món de la dona com, per exemple, l'adolescència, el divorci, els maltractaments, persones grans o conflictes laborals.

Una secció digna d'esment és la "Consulta a l'expert". Es poden enviar preguntes sobre planificació familiar, càncer de mama, ETS, migranyes, etc.

El portal ha estat promogut i dissenyat per Recursos Médicos Informatizados (RMI), integrat dins el Grup Drug Farma.

Nom: **Women Watch**
URL: www.un.org/womenwatch

Descripció: És una plana en anglès que difon la igualtat de drets entre homes i dones. A través dels diferents enllaços podem trobar molta informació sobre les accions governamentals i no governamentals que es fan per promoure els drets de les dones arreu del món.

Aquest projecte de Nacions Unides es va crear com a observatori dels resultats de la IV Conferència de les Dones, que tingué lloc a Beijing l'any 1995. Women Watch va ser creada al mes de març del 1997 per la Division for the Advancement of Women (DAW), la United Nations Development Fund for Women (UNIFEM) i l'International Research and Training Institute for the Advancement of Women (INSTRAW).

Altres entitats que també hi col·laboren són: UNICEF, ILO, UNESCO, el Banc Mundial, el Programa de Gènere del PNUD i l'Institut de la Mujer del Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales de España.

Destaquen les informacions que hi ha sobre tot tipus de conferències i actes destacats efectuats des de l'any 1990, estadístiques, biografies i fotografies.

4. DISCAPACITATS

Nom: **Discapnet**
URL: www.discapnet.es

Descripció: Discapnet és una pàgina web de recursos pels discapacitats espanyols. Ofereix serveis pels seus usuaris i per les empreses que desitgin beneficiar-se de les condicions de contractació de persones amb deficiències.

Així, per exemple, la Borsa de Treball ofereix al treballador la recerca de feina, localitzar ofertes, inscriure's com a demandant o anunciar-se. A les empreses els permet cercar treballadors, publicitar ofertes de feina o vacants.

També facilita molta informació sobre el teletreball.

Compta amb informació específica sobre auto-ocupació (eines de recolzament, nous filons d'ocupació, *Plan integral de apoyo a iniciativas de autoempleo de la Fundación ONCE*, etc.

Altres seccions interessants són: Legislació, Formació, Convocatòries, diversos directoris, etc.

Nom: **Federació ECOM**
URL: www.ecom.es

Descripció: Des de l'any 1972, la Federació ECOM recull i potencia els passos de les associacions que la formen. L'objectiu és clar: aconseguir que les persones afectades per qualsevol tipus de discapacitat física puguin participar, lliurement, en totes les activitats

socials. Per tal d'assolir resultats concrets, la Federació ECOM concentra els seus esforços en aquells àmbits on és més urgent avançar.

Les àrees d'actuació són: accessibilitat, ensenyament, salut i rehabilitació, laboral, esports i temps lliure, sensibilització, extensió i relacions públiques.

Comissions de treball especialitzades en cadascuna d'aquestes àrees programen, coordinen i duen a terme accions i campanyes.

En aquest moment la Federació està formada per 119 entitats, totes elles dedicades a l'atenció de les persones amb discapacitat física.

Alguns dels serveis que dona la Federació ECOM són: Informació, Centre de Recursos, Treball Social, Monitors, Equips Tècnics d'Integració Social, Servei de Defensa dels Drets, etc.

També hi ha el directori d'entitats associades, l'informatiu de la Federació i l'agenda d'activitats.

Nom: **Llibre d'estil per a l'accessibilitat**

URL: **www.diba.es/lled/**

Descripció: La Diputació de Barcelona posa al vostre abast un *Llibre d'estil per a l'accessibilitat dels continguts web*. Llibre que compleix amb les directrius del Pla d'Actuació del Mandat 2000-2003, per garantir l'accés universal a la societat del coneixement.

Aquest web és el resultat d'un treball conjunt entre la Diputació de Barcelona, usuaris, professionals i tècnics del sector. És també un primer pas per fer accessibles els webs públics.

Us conviden a visitar-lo i utilitzar-lo i a que els feu arribar les vostres idees, correccions, suggeriments, que permetran millorar aquest lloc web i avançar cap a una plena accessibilitat.

Nom: **Servicio de Información sobre Discapacidad**

URL: **sid.usal.es**

Descripció: *El Servicio de Información sobre Discapacidad (SID)* és un servei documental que facilita molts continguts sobre les discapacitats. És una xarxa pública promoguda conjuntament pel Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales (Instituto de Migraciones y Servicios Sociales - IMSERSO) i l'Instituto Universitario de Integración en la Comunidad - INICO de la Universidad de Salamanca.

Aquesta pàgina recull, sistematitza i difon coneixements, dades i informacions sobre les persones i col·lectius amb discapacitat, com ara: normativa, recursos, centres i serveis, organitzacions, ajudes, documentació, actualitat, estadístiques.

Com a servei està dirigit a tècnics i experts que intervenen en l'àmbit de la discapacitat, responsables de les diferents administracions, afectats, investigadors i docents de les universitats, etc.

Cal destacar que el web va ser guanyador del premi Ibest 2001 en la secció Govern / Serveis Públics. Té opcions d'accessibilitat (fons de pantalla, cos de lletra).

Nom: **Solidaridad Digit@l**
URL: **solidaridaddigital.discapnet.es**

Descripció: Solidaridad Digital és el "Diari de la discapacitat". Com a tal està orientat als lectors i lectores afins. Compta amb les seccions habituals en qualsevol publicació tradicional: nacional, internacional, vida associativa, entrevistes, esports, ciència i tecnologia, agenda, actualitat.

També ofereix serveis com les cartes solidàries, el quiosc o l'hemeroteca.

Enllaça directament amb Discapnet.

Nom: **WAI (Web Accessibility Initiative)**
URL: **www.w3.org/wai**

Descripció: WAI (Web Accessibility Initiative) del W3C (World Wide Consortium) va néixer amb la voluntat de facilitar l'accés a les potencialitats d'Internet a totes les persones, sobretot a les que pateixen algun tipus de discapacitat (en anglès únicament).

WAI, en coordinació amb organitzacions d'arreu del món, promou l'accessibilitat a Internet mitjançant cinc àrees d'actuació: tecnologia, guies, eines, educació i aprofundiment, i recerca i desenvolupament.

També fomenta la participació en grups de treball: Educació, Coordinació, Accessibilitat General i altres.

WAI compta amb el suport de l'Institut Nacional de Recerca en Discapacitats i Rehabilitació del Departament d'Educació dels EEUU, el Programa de les TIC de la Unió Europea, fundacions i empreses com Microsoft, IMB o Wells Fargo.

5. DROGOADDICCIONS

Nom: **Instituto para el Estudio de las Adicciones**
URL: **w3.arrakis.es/iea**

Descripció: Aquesta és una pàgina web especialitzada en les addiccions. Conté un extens directori d'organismes, institucions i centres d'atenció en Espanya. També en facilita enllaços a altres recursos similars a l'Argentina, Xile, Colòmbia, Costa Rica, Estats Units, Mèxic, Panamà, Perú, Puerto Rico, Uruguai i Veneçuela.

Des d'aquest web també es pot connectar amb el Programa de Prevenció de las Drogodependències de la Comissió Europea (Direcció General V).

L'IEA facilita l'accés a biblioteques, llibreries especialitzades, llibres, diccionaris, a més d'informar sobre els esdeveniments més interessants que s'organitzen sobre aquesta temàtica.

Nom: **Plan Nacional Sobre Drogas**

URL: www.sindrogas.es

Descripció: Segurament molts de vosaltres haureu vist per televisió uns espots on diferents joves protagonitzen accions il·lògiques, sense sentit, irracionals. Les imatges acaben amb una pregunta "Ho faries?". El missatge va dirigit als joves i forma part de la campanya institucional del Plan Nacional Sobre Drogas. En aquesta pàgina que recomanem s'aposta per la informació com la millor alternativa davant les drogues. Qualsevol navegant interessat trobarà links als organismes oficials i a les ONG de les diferents Comunitats Autònomes que treballen en el camp de la prevenció de les drogodependències. A més es facilita informació sobre les conseqüències del consum de l'alcohol, les amfetamines, el cannabis, al cocaïna, l'heroïna, LSD, drogues de síntesi i del tabac.

La pàgina anima els joves a cercar altres alternatives al consum de drogues i informa d'activitats lúdiques i informatives.

6. ECOLOGIA

Nom: **Ecologistes en Acció**

URL: www.ecologistesenaccio.org

Descripció: "Pensar i actuar globalment i localment" és el que ens proposat aquesta coordinadora d'entitats ecologistes que agrupa més de 300 entitats d'arreu de l'Estat espanyol.

El seu web tant ens facilita informació sobre campanyes, mobilitzacions, informes relatius a la preservació del planeta com ens invita a implicar-nos amb accions de denúncia, formar part de xarxes, grups de treball...

Nom: **Greenpeace**

URL: www.greenpeace.es

Descripció: Concebuda com un àgil i atractiu periòdic electrònic, el web de Greenpeace ens informa de les darreres alertes i problemes que amenacen el medi ambient. També trobarem informació sobre com podem col·laborar amb aquesta entitat internacionalment reconeguda.

Nom: **Llista vermella d'espècies amenaçades**

URL: www.redlist.org

Descripció: Segons la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura (IUCN), més d'11.000 espècies vegetals i animals estan en perill d'extinció. Es creu que desapareixen en els boscos plujosos anualment unes 27.000 espècies, sobretot insectes i plantes. Xina, Brasil i Indonèsia reuneixen la major part de les espècies en perill. Des de l'última avaluació de l'any 1996, les espècies amenaçades han passat de 5.205 a 5.435.

El Fons Mundial per a la Naturalesa i la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura han exposat com la destrucció massiva de l'hàbitat, la cacera desmesurada, el canvi climàtic originat per la contaminació i la desforestació afecten i comprometen greument el futur de les nostres espècies animals i vegetals.

Nom: **PlantaTuArbol**

URL: www.plantatuarbol.com

Descripció: PlantaTuArbol.com és un projecte de conservació de la natura en Internet desenvolupat per la Fundació Natura, amb la col·laboració de moltes empreses.

L'objectiu d'aquest projecte és plantar milers d'arbres en àrees naturals devastades pel foc o deteriorades.

Cada cop que es fa un *click* (màxim un per dia) es col·labora amb el projecte, sense cap cost per tu. L'aportació la paguen les empreses patrocinadores.

La plantada d'arbres es farà en una primera fase en la Serra de Cuberes, un espai protegit del Pre-pirineu en la Serra de Boumort i Collegats. Aquesta zona va patir un greu incendi l'any 1980 i, vint anys més tard, la regeneració natural ha estat pràcticament nul·la.

Nom: **World Watch Institute**

URL: www.nodo50.org/worldwatch

Descripció: El World Watch Institute és una prestigiosa entitat que, entre altres activitats, publica anualment *L'Estat del món*, una anàlisi de la situació mediambiental mundial elaborada per reconeguts especialistes. En aquesta adreça podreu trobar en castellà interessants articles de la revista que periòdicament publica el World Watch Institute. Els fitxers estan en PDF.

7. EDUCACIÓ

Nom: **Educalia**

URL: www.educalia.org

Descripció: Educalia és un espai de relació, de formació i d'entreteniment per nens, pares i mestres, que està basat en una concepció àmplia de l'educació no regulada, com és tradicional en els programes educatius de la Fundació "la Caixa".

Educalia és una web lúdico-educativa oberta, interactiva i dinàmica: oberta a la participació i a la iniciativa de tots; interactiva, perquè potencia l'intercanvi d'experiències; dinàmica, perquè els seus continguts augmenten, progressen i milloren amb la col·laboració de tots.

Educalia és una xarxa composta de mòduls d'accés restringit, pels membres de la comunitat educativa, i de mòduls lliures. Per accedir a les zones restringides és necessari disposar de les claus d'accés individuals i acceptar un codi ètic regulador de les relacions de la comunitat.

Nom: **Senderi**

URL: **www.senderi.org**

Descripció: Aquesta és la pàgina web de *Senderi. Butlletí d'educació en valors*. Aquesta publicació que abans es feia en paper, és fruit de la reflexió, el diàleg i la coordinació d'esforços de diverses institucions vinculades al món de l'educació. A través d'aquesta publicació, pretenen impulsar l'elaboració i difusió d'idees, experiències de treball i materials sobre l'educació en valors.

Les entitats que formen part d'aquest projecte són: Ass. de Mestres Rosa Sensat, Col·legi Oficial de Dr. i Llic. en Filosofia i Lletres de Catalunya, Federació Catalana de l'Esplai, Fed. de Moviments de Renovació Pedagògica, Fundació Jaume Bofill, Grup de Valors (ICE-UAB), Grup de Recerca d'Educació Moral, Institut de Formació Pere Tarrés, Intermón Oxfam, Lliga dels Drets dels Pobles, Mans Unides, Programa d'Educació en Valors ICE-UB, Sedupaz, Seminari d'Educació per la Pau.

La subscripció és gratuïta a través de la web.

8. FORMACIÓ I INSERCIÓ SÒCIO-LABORAL

Nom: **Fundació Futur**

URL: **www.fundaciofutur.org**

Descripció: La Fundació Futur va començar les seves activitats com a associació l'any 1996. És una entitat sense ànim de lucre dedicada a la reinserció laboral del col·lectiu en situació d'exclusió i, per tant, la principal activitat és la creació de llocs de treball temporals per a aquests col·lectius.

Té per objectius el desenvolupament d'accions per a la plena integració de les persones en situació d'exclusió, la sensibilització de l'opinió pública sobre els problemes que pateixen, la investigació i la denúncia dels casos de discriminació que pateix la població marginada.

En el seu web trobareu informació sobre els tallers (de confecció, manualitats i restauració), el productes de comerç just que comercialitzen a la seva botiga, així com el bar restaurant que us ofereix interessants propostes.

9. GENT GRAN

Nom: Red Mayores

URL: www.redmayores.net

Descripció: Aquesta xarxa per a les persones grans facilita informació, dóna a conèixer activitats, fa propostes i promou la participació de les persones grans en diferents activitats, alhora que, a través del programa *Mayores internautas solidarios*, vol capacitar, organitzar i integrar les persones grans en el món de les noves tecnologies de la comunicació. I ho aconsegueixen promovent aules, tallers, programes en diferents centres...

La xarxa està promoguda per l'Asociación Edad Dorada de Mensajeros de la Paz. Compta amb el suport de l'Ajuntament de Madrid, l'Obra Social de Caja Madrid, Terra, Telefónica i IBM.

Nom: Vida Activa

URL: www.vidactiva.org

Descripció: Vida Activa és una publicació virtual pensada per a les persones grans. Disposa de tot un seguit de seccions força interessants per a les persones grans que volen continuar essent actives:

- Notícies.
- Agenda.
- Consultori mèdic o jurídic.
- Viatges.
- Oci.
- Economia: productes bancaris, assegurances.
- Seguir aprenent: com utilitzar les noves tecnologies.
- Aparador: objectes i estris útils per a les persones grans.
- Associacions: directori d'associacions de persones grans per comunitats autònomes.
- Assessoria jurídica.

10. INFÀNCIA I FAMÍLIA

Nom: Movimiento mundial a favor de la infancia

URL: www.gmfcc.org

Descripció: Aquesta iniciativa, que compta amb el recolzament d'UNICEF i de diverses ONG, pretén promoure els drets dels nens. La campanya indica 10 mesures urgents que milloraran la vida dels nens, entre les que es troben la lluita contra la sida, l'explotació infantil, l'educació, la protecció dels nens de la guerra o la lluita contra la pobresa. Des del web es pot participar en la recollida de signatures a favor de la infància. Aquestes signatures es presentaran en una sessió especial de l'ONU.

Nom: Solohijos.com
URL: www.solohijos.com

Descripció: El portal pels que volen ser millors pares, pels que cerquen resposta a les múltiples preguntes que necessàriament sorgeixen en cada etapa del desenvolupament dels fills.

Ofereix consells pràctics, proposa activitats lúdiques, obre un espai comú de diàleg per totes aquelles persones que volen ser millors pares.

El portal compta amb assessors especialitzats (psicòlegs, educadors, metges, etc.). Els seus continguts són rigorosos i d'actualitat. El llenguatge que utilitzen és clar i precís.

La informació és molt completa i organitzada per edats. Facilita recomanacions bibliogràfiques, consells per l'embaràs, educar amb contes, amb música, etc.

Nom: Unicef
URL: www.unicef.org

Descripció: La Unicef és l'agència de les Nacions Unides que treballa pels menuts.

En la seva plana, a més d'una agenda d'activitats, veureu diferents campanyes que estan en marxa, el seu interessant catàleg d'informes i publicacions, estadístiques per països, els textos de les convencions, últimes notícies, etc. Tot un seguit de recursos sobre la infància en el món.

Però, en tractar-se d'una organització que vetlla pels infants, tampoc podien faltar els dibuixos animats, els jocs i els fòrums de discussió per a joves.

11. JOVES

Nom: Enredate.org
URL: www.enredate.org

Descripció: Enredate.org és una proposta de participació molt engrescadora d'Unicef. Està molt clar que no ens podem quedar parats davant la injustícia. Des d'Enredate cerquen el suport sobretot dels joves.

Si entres en Ecomovida veuràs les diferents propostes mediambientals. Si, en canvi, fas un cop d'ull a "Derechos en acción" trobaràs diferents formes de treballar pels drets de la infància. Si el que vols és dir la teva també ho pots fer: al "Movilízate" pots votar pels drets que creus que més necessites o podeu votar tota la classe, a més de dir la vostra al "Tablón de anuncios".

I per aquells que els agrada redactar, pots escriure per fomentar-ne la possibilitat de col·laborar en les denúncies de les injustícies.

Aquestes són només algunes de les propostes d'aquest web. Web que mereix destacar-se també pel seu disseny.

Nom: **Joves per la Igualtat i la Solidaritat - JIS**
URL: **www.joves.org**

Descripció: Aquesta ONG va sorgir l'any 1994 com a resposta d'alguns joves de la ciutat de l'Hospitalet de Llobregat a actituds racistes, xenòfobes i discriminatòries cap a la diversitat. En aquest moment són més de 1500 joves que participen i fan pública la seva solidaritat en diferents camps d'acció i a diferents ciutats de Catalunya.

Els seus àmbits d'actuació són:

- Salut: sida, sexualitat, drogues, alcohol, anorèxia.
- Cooperació internacional.
- Racisme, immigració i xenofòbia.
- Programes d'orientació sexual.
- Gent gran.
- Voluntariat social.
- Igualtat entre sexes.
- Formació i documentació.

12. MITJANS DE COMUNICACIÓ

Nom: **AllAfrica.com**
URL: **www.allafrica.com**

Descripció: Quantes vegades hem parlat de l'Àfrica com a continent oblidat? Moltes, moltíssimes, i és que se'n parla molt poc de l'Àfrica als mitjans de comunicació.

Per a aquells de vosaltres que voleu saber més, estar al dia del que està passant en aquest tros de món, podeu consultar AllAfrica.com. Aquest portal és un mitjà de comunicació que facilita notícies sobre Àfrica i la resta del món. Mitjançant més d'un centenar de mitjans africans i dels seus reporters, poden oferir-vos més de 700 informacions diàries.

A més de les notícies també trobareu articles d'opinió, recomanacions bibliogràfiques i informació sobre molts temes: educació, sida, salut, trobades regionals.

Nom: **Altraveu**
URL: **www.altraveu.org**

Descripció: Altraveu és una nova revista digital catalana que obre les seves planes a la informació i a la reflexió sobre temes relacionats amb el Tercer Sector.

Les seccions que trobareu en parlen de Globalització i ciutat, Col·lectius invisibles, Urbanisme, Democràcia Local, Projectes ciutadans, Multiculturalitat i immigració i Medi Ambient Urbà.

Aquesta iniciativa està coordinada per Demos, Grup de Democràcia Participativa i compta amb el suport tècnic de Pangea – Internet Solidari i un munt d'entitats ciutadanes i persones que han fet possible la publicació d'aquest nou mitjà de comunicació.

Nom: Canal Solidario
URL: www.canalsolidario.org

Descripció: Canal Soldario és un servei d'informació gratuït que neix amb l'objectiu de crear plataformes a Internet que siguin canals eficaços d'ajuda de particulars i empreses cap a les ONG i de les poblacions desfavorides per a les que treballen.

Hi podràs trobar enllaços, participar en xats, formació, etc.

Nom: Centro de Colaboraciones Solidarias (CCS)
URL: www.websolidarios.org

Descripció: El Centro de Colaboraciones Solidarias (CCS) és un servei d'informació gratuït de l'ONG Solidaris als mitjans de comunicació d'Amèrica Llatina, Estats Units i Espanya.

El Centro de Colaboraciones Solidarias creu en la necessitat fonamental d'integrar les informacions en el desenvolupament i la comunicació com element de cooperació.

Aquest centre està format per periodistes, economistes i professors d'universitat experts en pobresa, educació, salut, ecologia, drets humans, política internacional, etc.

Cada divendres envien per *e-mail* el seu butlletí setmanal a mitjans d'informació. Els interessants articles ofereixen una altra visió de molts temes d'actualitat. Els podeu consultar a la web de Solidarios.

Nom: EnAcció
URL: www.enaccio.net

Descripció: Enaccio.net és una agenda-web que vol facilitar la comunicació, la difusió i l'obtenció d'informació dels diferents col·lectius que treballen per la solidaritat.

La web s'ha creat amb la intenció d'allotjar-hi permanentment informació sobre activitats (xerrades, assemblees, manifestacions, accions) que s'organitzen arreu de Catalunya.

Vosaltres mateixos podeu publicar automàticament la vostra convocatòria. D'altra banda, l'agenda permet setmanalment la tramesa de les activitats previstes per la setmana a totes les persones, associacions i col·lectius que participin en l'agenda, fent arribar ràpidament les noves convocatòries.

Les cerques es poden fer per temes, per tipus d'acte, per calendari o per comarques de Catalunya. També us ofereix la possibilitat de participar en enquestes i estar al cas de les últimes novetats.

Nom: [SoloBuenasNoticias](#)
URL: www.solobuenasnoticias.com

Descripció: SoloBuenasNoticias és un diari a Internet que solament difon bones notícies: fets destacats per a la majoria de la societat, avenços científics i tècnics, descobriments que ajudin en la lluita contra les malalties, acords de pau, etc.

A més, pots participar en xats, fòrums, enviar correus i rebre postals, etc..

Els que ho vulgueu, podeu demanar que us enviïn gratuïtament el butlletí setmanal amb el resum de les millors notícies de la setmana.

13. PAU I DRETS HUMANS

Nom: [Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Drets Humans](#)
URL: www.unhchr.ch

Descripció: L'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Drets Humans va ser creat l'any 1993 per l'Assemblea General de les Nacions Unides. Al seu web s'hi pot trobar tot tipus d'informacions relacionades amb els drets humans.

Aquest web està dividit en diferents seccions, des de les que podeu accedir a una gran quantitat de documentació oficial, notícies, activitats diverses, recursos, enllaços i temes desenvolupats amb profunditat, com ara: minories ètniques, drets de l'infant, drets de la dona, asil polític, refugiats, genocidi, etc.

Un exemple molt clar dels recursos que disposeu és la Declaració universal dels Drets Humans. Gens extraordinari..., llevat que ho trobareu en 300 idiomes diferents!

Nom: [Associació Espanya amb l'ACNUR](#)
URL: www.eacnur.org

Descripció: L'Associació Espanya amb l'ACNUR elabora campanyes de sensibilització amb l'objectiu de difondre les necessitats dels refugiats i demanar la col·laboració de tota la societat per portar a terme projectes d'ajuda a refugiats, desplaçats i retornats.

També col·labora amb altres ONG en campanyes conjuntes per aconseguir un món més just i segur.

D'altra banda, la seva plana web us ofereix moltes informacions d'actualitat, activitats, d'educació en valors, publicacions, botiga virtual. Per a les empreses, els dona pistes perquè valorin la importància dels beneficis d'ajudar una entitat social.

Nom: [Centro de Investigación para la Paz](#)
URL: www.cip.fuhem.es

Descripció: Aquest web ofereix molts recursos sobre la pau:

- Investigació: Per exemple *Los niños de la guerra*.
- Publicacions: *Anuario del CIP*, *Ecología política*, *Ecología crítica*, *La situación del mundo*, etc.
- Educació per al desenvolupament.
- Especials: *Colombia*, *Timor Oriental*, *Kosovo*.
- Documentació: Àrees geogràfiques. Articles. Butlletí d'adquisicions i sumaris. Dossier temàtics.
- Observatori de conflictes.

Nom: **Conciliation Resources**

URL: www.c-r.org

Descripció: Conciliation Resources és una organització creada l'any 1994. Té com a objectiu principal la coordinació i el suport a les organitzacions locals o nacionals que treballen en aspectes relacionats amb la pau, l'educació per la pau i els drets humans, els desplaçats. La seva filosofia d'actuació es basa en la prevenció dels conflictes.

En el seu web trobareu informació (en anglès únicament) sobre els seus projectes en països com Angola, Uganda i les zones dels Balcans o el Càucàs, així com les seves publicacions, entre les que destaquem la revista *Accord* especialitzada en conflictes i processos de pau. Aquesta revista es pot llegir on-line o us hi podeu subscriure.

Nom: **Directori sobre centres d'estudis i formació acadèmica sobre cultura de la pau**

URL: www.pangea.org/unescopau/catedra/directcen.htm

Descripció: Aquest Directori de centres d'estudis i formació acadèmica sobre cultura de pau ha estat elaborat per la Càtedra UNESCO sobre Pau i Drets Humans. La relació compta amb més de seixanta entitats de tot el món. De cada una es precisa en què temes està especialitzada: desarmament, investigació, conflictes, diplomàcia preventiva, pau, seguretat, educació per la pau, crisis humanitàries, reconstrucció, mediació.

Nom: **El Defensor del Poble de la Unió Europea**

URL: <http://www.euro-ombudsman.eu.int/home/es/default.htm>

Descripció: A més a més dels nostres corresponents Defensors del Poble, també hi ha la figura del Defensor del Poble europeu.

Els internautes que vulgueu visitar aquest lloc web, us podeu descarregar un formulari en HTML o en PDF amb el que podeu transmetre les vostres queixes. També en aquest espai trobareu els seus informes anuals, les seves decisions i el marc legislatiu en què desenvolupa les seves competències.

Com podeu suposar, des d'aquesta plana hi ha els enllaços corresponents als homòlegs de cada país de la Unió Europea.

Nom: **Fundació per la Pau**
URL: www.fundacioperlapau.org

Descripció: En aquesta nova pàgina trobareu tota la informació actualitzada sobre les activitats de la Fundació, documentació sobre el treball per la pau en tot el món i moltes coses més com ara fòrums, jocs, botiga, etc.

Els temes que hi trobareu giren a l'entorn de la guerra d'Iraq, l'objecció fiscal o Prou investigació militar.

Nom: **Lliga dels Drets dels Pobles**
URL: www.sabadellsolidari.org/lliga

Descripció: Nascuda l'any 1976, la Lliga és un punt de trobada per a la reflexió, l'estudi, la presentació de propostes i campanyes. Al seu web trobareu informació sobre els grups de treball: Yurimaguas, Xile, Àfrica Negra, Balcans, Educació i Politeia, escola de formació.

Destaca especialment el seu fons editorial: revistes i documents de temàtica internacional, classificats per àmbits geogràfics i temes específics. Té seccions especialitzades en el Sàhara Occidental, Amèrica Llatina, educació per la pau, migracions, pobles indígenes, etc.

Nom: **Observatori DESC**
URL: www.descweb.org

Descripció: En 1998, amb ocasió de la Commemoració del 50è. aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans, un conjunt d'entitats socials van apreciar que l'aplicació dels Drets Econòmics, Socials i Culturals (DESC) estava molt retardada. Aquestes entitats –actualment onze signatàries i quatre amb categoria d'observadores– van constituir l'Observatori DESC i es van comprometre a fer accions conjuntes per a la difusió, defensa i exigibilitat d'aquests drets.

Les àrees de treball de l'Observatori DESC se centren en cinc àmbits: Empreses espanyoles en Amèrica Llatina, Immigració en Catalunya, Maquiles en Centramèrica, Treball infantil en Amèrica Llatina, i Habitatge i immigració. Actualment l'Observatori desenvolupa projectes en immigració, treball infantil i la globalització i els drets econòmics, socials i culturals.

Nom: **Renta Bàsica**
URL: www.rentabasica.net

Descripció: Alternatives a l'Europa del capital: la Renda Bàsica.

José Iglesias Fernández defineix en aquesta plana la Renda Bàsica com un dret que té cada ciutadà a rebre uns ingressos periòdics que assegurin la cobertura de les seves necessitats materials independentment de quina sigui la seva situació dins l'esfera productiva. Això implica que cada ciutadà, en néixer, té aquest dret recorregut.

El responsable d'aquesta plana ens explica les característiques d'aquesta renda i els seus avantatges individuals i socials.

La Renda Bàsica és, per tant, un mecanisme de redistribució de la renda, que limita el paper del mercat de treball en la distribució primària de la mateixa.

Nom: **Reporters Sense Fronteres**

URL: www.rsf.org

Descripció: Des de la seva creació, l'any 1985, Reporters Sense Fronteres ha finançat reportatges sobre guerres i països oblidats pels mitjans de comunicació, ha defensat la llibertat de premsa i s'ha preocupat pels periodistes empresonats i ha sensibilitzat l'opinió pública.

En el seu web podeu trobar el llistat dels periodistes i l'informe anual que avalua els progressos que es van aconseguint en la defensa de la llibertat de premsa en el món.

A "Els enemics d'Internet" es comenten les mesures repressives que alguns Estats han encetat contra la ciberdissidència, una possibilitat que tenen a l'abast molts periodistes que no tenen l'opció d'expressar-se en els mitjans de comunicació controlats pels governs o els poders fàctics.

Cal destacar el baròmetre de la llibertat de premsa que posa de manifest que, dels 189 estats membres de les Nacions Unides, en 65 la situació de la llibertat de premsa és difícil i en 28 molt greu.

Nom: **Survival**

URL: www.survival-internacional.org

Descripció: Survival Internacional és una organització mundial de recolzament als pobles indígenes. Defensa el dret d'aquests pobles a decidir el seu futur, els ajuda a protegir les seves vides i drets humans.

14. PORTALS DE SOLIDARITAT I XARXES

Nom: **ATTAC. Asociación por una Tasa a las Transacciones Financieras especulativas para una ayuda a los Ciudadanos**

URL: www.attac.org

Descripció: ATTAC fou creada en França el 3 de juny de 1998 a partir d'una plataforma que reuní ciutadans, associacions, periòdics i sindicats. La idea d'aquesta iniciativa sorgí d'una editorial d'Ignacio Ramonet –"Desarmar los mercados"– publicada a *Le Monde Diplomatique*, al desembre de 1997. D'ençà, l'associació francesa ha contribuït al naixement del moviment internacional ATTAC, mentre col·laborava amb nombrosos socis d'arreu del món. Així s'organitzaren Alter Davos, *Planet-Otro mundo es posible* i *Ginebra 2000 Construyamos un camino hacia otro mundo*.

Accedint a ATTAC-Espanya es poden visitar els webs d'ATTAC-Andalucía, ATTAC-Catalunya i ATTAC-Madrid.

Nom: **Cibersolidarios**
URL: www.cibersolidarios.com

Descripció: Un grup d'internautes amb inquietuds socials ha creat recentment una nova web de donacions gratuïtes: Cibersolidarios.

El Colectivo de Internautas Cibersolidarios de España pretén fomentar la sensibilització sobre les injustícies dels milions de persones que pateixen la pobresa, les guerres o la marginació, tot reclamant els seus drets. I ho fan mitjançant el màrqueting solidari.

Des d'aquest web podeu contribuir –tan sols *clicant*– a projectes d'ajuda a paralítics cerebrals, el desminat, el finançament de microcrèdits, la donació de tancs d'aigua o aliments, recursos per a les escoles o la lluita contra la sida.

Nom: **Red Vértice**
URL: www.red-vertice.com

Descripció: La Red Vértice, una de les xarxes amb més abast i contingut en castellà de la xarxa on s'hi han adherit nombroses iniciatives llatinoamericanes.

La Red Vértice es va crear fa dos anys amb la idea de construir una xarxa en Internet que aplegués totes les persones i entitats que lluiten contra el pensament únic i el que és políticament correcte dins l'univers virtual de les autopistes de la informació.

A més dels serveis de traducció, missatges a mòbils, *software* gratuït, cal destacar l'agència de contrainformació ANV.

Nom: **Redes Solidarias de Profesionales**
URL: www.deplai.org.ar/redes.html

Descripció: L'any 1995, a l'Argentina, es va iniciar aquesta iniciativa que consisteix en crear una xarxa de professionals de la salut que volien treballar en el camp social, mitjançant l'intercanvi de coneixements. Actualment agrupa a 4000 membres de 68 especialitats. Les xarxes s'estructuren en sis àrees temàtiques: salut, infància, empenta, comunicació, habitatge i educació. Atenen consultes *on-line* de persones que no tenen sistemes de protecció mèdica i promouen l'intercanvi de coneixements entre els professionals que s'hi incorporen.

Nom: **ONGsearch.com**
URL: www.ongsearch.com

Descripció: ONGsearch.com és el primer *buscador* d'Organitzacions No Governamentals i de llocs solidaris a Internet.

Aquest buscador té com a objectiu millorar i agilitzar l'accés dels ciutadans a les propostes de les organitzacions de la societat civil que són presents a Internet.

ONGsearch.com és un projecte independent desenvolupat per un equip de professionals que compta amb el suport i el recolzament del portal Participar.net.

Qualsevol entitat o projecte solidari pot registrar-se gratuïtament en aquest buscador. Les cerques es poden fer per paraula clau, per país, organització o àrea temàtica.

També ofereix la possibilitat de construir el website de l'organització amb una aplicació molt senzilla, o difondre les activitats de les vostres entitats.

Nom: **Participar.net**

URL: **www.participar.net**

Descripció: Participar.net és un nou portal dedicat a donar suport al treball solidari de les organitzacions del tercer sector.

Per a les entitats no lucratives ofereix serveis i continguts útils per millorar les estratègies i programes socials (autopublicació de continguts, estand virtual, informació sobre finançament, banc de projectes, demandes de voluntariat, etc).

Per a les empreses s'ofereix com a mitjà de canalització de les inversions socials de les empreses.

Pels ciutadans, Participar.net és un canal d'informació amb continguts molt útils per a totes les persones que volen col·laborar amb les entitats no lucratives.

Ofereix informació i notícies (notícies diàries, flashos informatius, diari de bones notícies), opinió i anàlisi (notes, entrevistes, informes, revista periòdica), documents i bases de dades.

Nom: **Solidarios**

URL: **mx.geocities.com/solidarios**

Descripció: *The hunger site* va ser una de les propostes de donació *on-line* que més èxit i difusió va tenir en la xarxa. Després han aparegut altres propostes. La darrera de la que en tenim coneixement és Solidarios.

Té la particularitat que, en comptes d'entrar en una plana en la que hi ha el projecte del mes o les diferents propostes que pots recolzar, trobes un llistat de projectes i, quan els *cliques* te'n vas a la web de l'entitat que desenvolupa el projecte. Allà també s'hi troben les empreses que esponsoritzen la iniciativa.

El navegant, pel sol fet de *clicar* un projecte està contribuint al mateix sense cost, perquè el donatiu el fan les empreses patrocinadores.

Ara com ara, podeu donar menjar per nens del Brasil, contribuir a la dotació de microcrèdits, habitatges, llibres i material escolar.

15. VOLUNTARIAT

Nom: Federació Catalana de Voluntariat Social

URL: www.federacio.net

Descripció: El 18 de novembre de 1989 va néixer la Federació Catalana de Voluntariat Social, una entitat privada, apolítica i no confessional que agrupa i recolza les associacions i els grups de voluntariat social de Catalunya.

Amb la voluntat d'ajudar les entitats i grups de voluntariat social promou trobades sectorials, programes de sensibilització, activitats formatives i moltes més activitats.

Si visiteu el seu web trobareu informació sobre el voluntariat, *links* a altres pàgines, premis i ajuts.

També us podeu apuntar a llistes de distribució o demanar que us enviïn el seu butlletí.

Nom: Torre Jussana-Serveis Associatius

URL: www.bcn.es/tjussana

Descripció: Torre Jussana-Serveis Associatius és un espai de l'Ajuntament de Barcelona al servei de totes les associacions i entitats de la ciutat.

La completa web de Torre Jussana ens ofereix una àmplia base de dades amb directoris d'entitats, coordinadores, xarxes i recursos existents. També hi trobareu els habituals serveis de novetats, agenda, taulell d'anuncis, etc.

Es poden demanar *on line* serveis com les assessories organitzatives i les consultes jurídic-fiscals o les publicacions i consultar el Catàleg de Formació i els recursos formatius.

Nom: Voluntaris de l'ONU

URL: www.unv.org

Descripció: Unv.org és la pàgina oficial del Programa de Voluntaris de les Nacions Unides on es publiquen totes les novetats i els projectes de l'organització. Les activitats estan classificades per àrees temàtiques de cooperació internacional (salut, educació, ajuda d'emergència, etc.) i per àrees geogràfiques.

També trobareu informació sobre els requisits que es demanen als voluntaris i voluntàries (únicament en anglès).

Nom: **Voluntaris per Barcelona**

URL: www.bcn.es/vxbcn

Descripció: Voluntaris per Barcelona és el programa de l'Ajuntament de Barcelona que impulsa la participació dels ciutadans i ciutadanes en els diferents àmbits d'actuació del voluntariat. En el seu web s'informa de les activitats i projectes (socials, culturals, esportius, medi ambient, cooperació internacional) que s'estan duent a terme, alhora que es destaquen els esdeveniments més importants.

CONCLUSIONS

"La informació s'ha tornat planetària
i és el que regeix l'economia mundial"

Bill Clinton

Internet trenca fronteres. Aplega esforços. Dóna veu als pobres i marginats. Crítica. Mobilitza. Aquest nou mitjà ofereix enormes recursos i oportunitats a les organitzacions no lucratives. Per lluitar contra el sistema cal utilitzar les mateixes eines. Internet ens permet neutralitzar algunes de les conseqüències que genera el propi sistema.

El sector no lucratiu, ha d'entendre que Internet no és solament un aparador, un nou canal de comunicació o promoció dels seus serveis, activitats i projectes, ans també una nova manera de treballar, una nova forma d'organitzar-se i, per això, s'ha d'invertir en recursos humans i materials, i en la formació.

Les dades que disposem posen de manifest alguns dels reptes o dificultats que les ONL han de superar per implementar les NTIC: el desconeixement o escassa confiança en les avantatges de l'ús sistemàtic d'Internet, les deficiències formatives, l'escassetat de recursos materials i humans, la "manca de necessitat" i el compromís del manteniment.

Les NTIC poden ajudar molt a millorar el treball de les ONL. Suposen una nova manera de treballar, de comunicar-se, de compartir el coneixement.

L'era digital no es pot interrompre o negar. Posseeix quatre qualitats que la faran triomfar: descentralització, globalització, harmonització i permissivitat. Les noves tecnologies de la informació i la comunicació (NTIC) són indubtablement l'eix dels canvis actuals, però no ho han de ser a qualsevol preu.

GLOSSARI

Act: Acte o activitat.

Anunci (*advertisement*): és el resultat del treball publicitari materialitzat en un determinat suport (paper, cinta, film). Depenent del mitjà on es difon té diferents noms: falca (ràdio), espot (televisió), tanca (publicitat exterior) o fotolít (premsa).

Arxiu "attachat": en un correu electrònic, és un document que s'adjunta amb el missatge en el format original en el que s'ha creat (Word, Excel, Acces, tif, bmp, etc.)

Arxiu "enganxat": en un correu electrònic, és un document que es facilita a continuació del missatge, "enganxat", en el format del propi correu electrònic per tal que el receptor no tingui problemes de compatibilitat.

Attachment: arxiu.

Audiència: públic receptor dels missatges emesos per un determinat mitjà o suport de comunicació.

Autoedició: edició, per part de la pròpia entitat, de diferents materials gràfics, mitjançant recursos informàtics (ordinador, impressora, programes d'autoedició, *scanner*, etc.).

Autoexecutable: programa o aplicació que quan es carrega a l'ordinador s'executa i s'instal·la a la vostra màquina.

Baixar (*download*): en l'entorn d'Internet, baixar és descarregar informació de la xarxa a l'ordinador de l'usuari.

Banner: suport publicitari de forma allargada, pensada per ser penjada a banda i banda de carrer, sobre els ponts de les autopistes, etc.

Base de dades: conjunt de fitxers de dades

informatitzades que permet fer ràpidament consultes, informes, etiquetes, combinar correspondència, etc.

BCC: sigla de *Blind Carbon Copy*, és a dir, amb còpia oculta. El seu ús és força comú en el correu electrònic: S'envia un missatge a una persona i una còpia oculta a un altre sense que el primer ho sàpiga.

Brainstorming: "tempesta d'idees". Tècnica basada en la dinàmica de grups emprada per estimular la creativitat d'un grup de persones que treballen en un projecte.

Briefing: informació escrita que una entitat o empresa elabora per facilitar el treball dels experts en marketing i/o publicitat. Sovint, quan es diu "fes-me un *briefing*", demanen que redacteu en un parell de planes les idees-clau del que sou i voleu transmetre.

"Buscador": instrucció que engega una recerca sistemàtica d'informació en la pròpia *web* o en altres.

Camp: cada un dels atributs d'un registre, per exemple: nom, cognoms, adreça, població, edat, nivell d'estudis, etc.

Campanya: acció programada, limitada en el temps i on es delimiten quines accions s'han de portar a terme.

Carpeta: una carpeta és un subdirectori dins del disc dur del vostre ordinador. Dins de cada carpeta es poden crear subcarpetes o tenir directament arxius.

Carregar (*upload*): en l'entorn d'Internet, carregar és pujar informació de l'ordinador de l'usuari a la xarxa.

Cartell (*Poster*): peça publicitària fabricada en

paper, cartró, roba, plotter, etc., pensada per ser exposada en llocs visibles.

Catàleg: suport promocional similar a una revista on de manera molt visual i amb missatges breus i clars, es presenten els productes o serveis que ofereix.

CC: sigla de *Carbon Copy*, amb còpia. En el correu electrònic és usual enviar un missatge a una persona amb còpia a una/es altra/es. Quan es fa així, les altres persones s'assabenten també de qui més les ha rebut.

Ciber: prefix que s'utilitza en moltes de les paraules emprades en l'entorn de la xarxa: cibernauta, ciberespai, etc.

Click: Pulsació de l'interruptor del ratolí quan està situat sobre algun element de la pantalla.

Comunicació: és un procés de transmissió i recepció d'idees, informació i missatges.

Comptador o controlador: sistema de recompte que s'instal·la a les webs per saber els diferents volums de visitants per seccions.

Correspondència "escombraria": generalment és la correspondència comercial sense massa valor per a l'entitat.

Correu electrònic (e-mail): és l'aplicació més popular de les xarxes d'informació i comunicació: la missatgeria electrònica.

Check list: llista de comprovació formada per una sèrie de preguntes que s'utilitza per comprovar si teniu tot el material a punt, si s'han fet un seguit d'accions, etc.

Display: expositor promocional que se sol col·locar en aparadors, vitrines, finestres. És un instrument de l'anomenada publicitat en punt de venda (PPV).

Domini: és el conjunt de signes que constitueixen la direcció de l'ordinador o del servidor on es troben les pàgines que busquen en la xarxa.

Enllaç (link): connexió entre diferents frag-

ments d'una mateixa pàgina web o entre pàgines diferents.

Enquesta (survey): és el mètode més utilitzat en marketing per recollir informació sobre el consumidor i les repercussions de les vostres accions de comunicació o publicitat. Consisteix en recollir informació mitjançant un formulari de preguntes adreçat a un conjunt de persones triades seguint criteris estadístics.

Entrevista (interview): sistema interpersonal de recollida d'informació. Pot fer-se a tots els individus d'una mostra (entrevista demoscòpica), a un grup determinat (reunió de grup) o a una sola persona (entrevista en profunditat).

F.A.Q: sigla de *Frequent Answers and Questions*. Conjunt de preguntes i respostes més freqüents que us solen fer.

Fidelització: acció de fidelitzar. Qualsevol activitat pensada per aconseguir el suport permanent de persones o institucions.

Hiperenllaç: en una pàgina informativa, és una connexió que ens porta a una altra amb informació complementària.

Home page: pàgina principal d'una web.

House organ: revista editada per l'entitat adreçada al públic intern o extern, o a tots dos.

Identitat corporativa: la identitat corporativa comprèn tota la personalitat de l'empresa, la seva filosofia, cultura, conductes, etc.

Imatge corporativa (corporate image): és la manera com el públic percep una entitat. Coneixement i valoració que té l'opinió pública de la vostra organització.

Imatge de marca (brand image): representació mental d'un conjunt d'idees i creences que té el públic de la marca d'un producte.

Impacte (impression): captació d'un missatge publicitari per part de les persones a qui va dirigit. Referent a una web, el nombre d'impactes o hits és el nombre de visites.

Internet: xarxa electrònica mundial pública de comunicació que interrelaciona ordinadors i servidors mitjançant uns protocols de comunicació comuna.

Intranet: xarxa electrònica de comunicació privada que interrelaciona ordinadors i servidors de la mateixa entitat o d'un grup mitjançant uns protocols de comunicació comuna.

Investigació de mercats (*Market research*): conjunt de procediments que es segueixen per conèixer el mercat.

Lobby: persona o grup que fa pressió i informa els legisladors per tal d'obtenir un benefici en favor d'una persona, col·lectiu o entitat.

Logotip (*logotype*): paraula o paraules amb una tipografia determinada que identifiquen, conjuntament amb un símbol o emblema, la vostra organització.

Marca registrada (*trademark*): marca d'un producte o entitat que ha estat degudament registrada i que protegeix contra l'apropiació il·legal per part d'una altra organització.

Manteniment: en referència a les bases de dades o a la web, quan parlem de manteniment de les mateixes, ens referim a l'actualització permanent de les mateixes.

Maqueta (*dummy*): reproducció fictícia, de mida natural o reduïda, d'un material gràfic, falca o espot, que serveix com a material de treball i/o de demostració abans d'editar-lo definitivament.

Marketing: conjunt de tècniques que s'utilitzen per a la comercialització de productes o serveis.

MCS: sigla de mitjans de comunicació social.

Merchandising: accions en les que es dóna al producte un paper actiu en la seva comercialització, a través del seu entorn. Quan es parla de merchandising de les ONL ens solem referir al material promocional que es ven: gorres, pins, samarretes, clauers, etc.

Mitjans de comunicació: empreses que difonen notícies.

Navegador: programa que serveix per explorar en Internet. Persona que explora per la xarxa.

Newsletter: senzill mitjà de comunicació escrita que s'envia normalment als socis i col·laboradors d'una entitat.

NTIC: acrònim de Noves Tecnologies de la Informació i la Comunicació.

ONL: sigla d'organització no lucrativa.

ONG: sigla d'organització no governamental.

Open house: dia de portes obertes, en què qualsevol persona o col·laborador pot visitar la vostra entitat.

Opinió pública: és el conjunt de moltes opinions individuals.

Organigrama: esquema gràfic que representa com està organitzada la vostra institució.

Organitzacions No Lucratives (ONL): entitats que el seu màxim objectiu és la millora de la qualitat de vida de les persones o d'algun dels aspectes que afecten les persones. Concepte sinònim d'entitats no lucratives. S'utilitza el terme no lucratiu per diferenciar les organitzacions d'aquelles que el seu primer objectiu és l'assoliment d'uns beneficis.

Paraula clau (*key word*): paraules amb poder d'evocació: "nou", "fàcil", "solidaritat", "col·labora", etc.

Patrocinador: veure *sponsor*.

Patrocini (*sponsorship*): finançament de tot o d'una part d'una activitat o projecte. Pel patrocinador sol representar notorietat pública i desgravacions fiscals.

PGP: tipus de programa que encripta la informació.

Plantilla: documents model que us faciliten la redacció de cartes, faxes, protocols, etc. El pro-

cessador de textos *Word* té tota una sèrie de plantilles predefinides.

Posicionament (*positioning*): és el lloc que ocupa un producte, servei o entitat en el seu mercat en relació als seus competidors.

Pre-test (*Pretest*): investigació prèvia a una altra, més general que es fa per copsar l'efectivitat del formulari, de la metodologia, etc.

Promoció: tècnica de marketing que s'utilitza per motivar el comprador potencial. Pretén aconseguir els seus objectius a curt termini.

Protocol: conjunt de normes oficials que solen utilitzar-se normalment en actes oficials.

Propaganda: difusió d'informació i d'idees amb la finalitat de promoure canvis en l'opinió o les actituds dels receptors o incitar-los al desenvolupament de determinades accions.

Públic objectiu (*target*): conjunt d'individus seleccionats com a receptors de les accions de marketing o comunicació.

.com: extensió que solen tenir les adreces de correu electrònic comercial (com = comercial)

.es: extensió que solen tenir les adreces de correu electrònic espanyol (es = Espanya).

.net: extensió comuna genèrica que solen tenir les adreces de correu electrònic.

.org: extensió que solen tenir les adreces de correu electrònic d'una organització, sovint no lucrativa.

Slogan: expressió breu, fàcil de recordar, que resum un missatge publicitari.

Sondeig (*poll*): sistema de recollida d'informació mitjançant un qüestionari.

Sponsor: entitat, empresa o persona que subvenciona un acte amb l'objectiu d'aprofitar els beneficis d'imatge que li reporta l'associació amb l'entitat organitzadora, o l'acte que patrocina.

Subject: en el correu electrònic és el tema que es tracta en el missatge.

Staff: equip de persones que formen l'organització o que editen un material determinat.

Storyboard: esborrany gràfic dels espots. Sol presentar-se en cartolina o en presentacions visuals mitjançant el programa Microsoft Powerpoint.

Tangibilitzar: fer tangible, visible, present. Cercar algun atribut que identifiqui el servei que doneu en termes concrets pels vostres col·laboradors.

Taula: en les bases de dades, una taula és un conjunt de registres.

Timing: temporalització.

Training: entrenament. Conjunt d'accions formatives pel personal o pels col·laboradors.

Xat: fòrum de discussió que es fa en temps real i *on-line*.

Univers (*universe*): en una investigació de mercat, és el total d'elements sobre els que s'ha de fer un estudi determinat i dels que es tria una mostra representativa.

URL: sigla d'Universal *Ressource* Locator. Localitzador i direcció de la pàgina web, que s'escriu a continuació del protocol http://

Web: *Web*, *World Wide Web* o WWW. És una xarxa de serveis que ofereix pàgines gràfiques d'informació a través d'Internet.

Webeditor: responsable de la gestió de continguts d'una pàgina web.

Webmaster: responsable del disseny i manteniment tècnic d'una pàgina web.

Zones d'influència: són els diferents públics que influeixen en la imatge pública d'una organització.

BIBLIOGRAFIA

- Beck, U. (1998). "¿Qué es la globalización?" Barcelona: Paidós.
- Castells, M. (1997). "La era de la Información". Madrid: Alianza Editorial.
- Castells, M. (2002) "La Galaxia Internet. Reflexions sobre Internet, empresa i societat". Barcelona: Rosadelsvents.
- De Kerckhove, D.(1998). "Un romance de carretera. La televisión se casa con la informática en la autopista electrónica" en "La Piel de la Cultura". Barcelona: Gedisa.
- Kennedy, Angus J. "Internet. Mini Manuales Sin Fronteras". Barcelona: Ediciones B.
- Lévy, P. (1998). "Què és el ciberespai?" en "La cibercultura, el segon diluvi". Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya.
- Lévy, P. (1998). "El moviment social de la cibercultura" en "La cibercultura, el segon diluvi". Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya.
- Mathias, P. (1998). "El sujeto en Internet" en "La ciudad de Internet". Barcelona: Edicions Bellaterra.
- Maldonado, T. (1998). "La telaraña y el laberinto" en "Crítica de la razón informática". Barcelona: Paidós Multimedia.
- Martin, H – M. i Suman, H. (1998). "La trampa de la globalización. El ataque contra la democracia y el bienestar". Madrid: Taurus.
- Mattelart, A. (1998). "Las utopías de la comunicación universal". en "La mundialización de la comunicación". Barcelona: Paidós Comunicación.
- Maldonado, T. (1998). "Democracia directa o indirecta" en "Crítica de la razón informática". Barcelona: Paidós Multimedia.
- Mendiluce, J. M^a (1996). "Tiempo de rebeldes". Barcelona: Planeta.
- Negroponete, N. (1995). "El mundo digital". Barcelona: Ediciones B.
- Orti Vallejo, Antonio i Gutiérrez Jerez, Luis Javier. (2000). "Legislación sobre datos de carácter personal". Madrid: Tecnos.

- B.Pisani, F. "Las fronteras del ciberespacio" en Ramonet, I. (1998). "Internet: el mundo que llega". Madrid: Alianza Editorial.
- Schiller, H. I. (1996). "Aviso para navegantes". Barcelona: Icaria Editorial.
- Stagliano, R. "¿Hacia una democracia electrónica?" en Ramonet, I. (1998). "Internet: el mundo que llega". Madrid: Alianza Actualidad.
- "Trabajo en Red" (2003). *Documentación social*, número 129. Madrid: Cáritas Española.

ADRECES ÚTILS

- **Consell de l'Audiovisual de Catalunya**
Gravina, 1. 08001 Barcelona
Tel. 932 701 230. Fax 934 126 329
E-mail: audiovisual@correu.gencat.es
Web: www.gencat.es/cac
- **Consell de la Informació de Catalunya**
Rbla. de Catalunya, 10, 4t. 4a. 08007 Barcelona
Tel. 933 171 920. Fax 933 178 386
E-mail: cic@periodistes.org
Web: www.periodistes.org/cic
- **Federació Catalana d'ONG per al Desenvolupament**
Aribau, 106, pral. 1a. 08036 Barcelona
Tel. 934 517 070. Fax 934 516 729
E-mail: fcongnd@pangea.org
Web: <http://www.pangea.org/fcongnd>
- **Federació Catalana d'ONG pels Drets Humans**
Rocafort, 242, bis. 08029 Barcelona
Tel. 933 221 736. Fax 933 221 736
E-mail: juspau@pangea.org
- **Federació Catalana d'ONG per la Pau**
Pau Claris, 76, pral. 1a. 08010 Barcelona
Tel 933 025 129. Fax 933 017 562
E-mail: perlapau@pangea.org
Web: <http://www.pangea.org/perlapau/fedcat>
- **Federació Catalana de Voluntariat Social**
Grassot, 3, 2n. 08025 Barcelona
Tel. 934 589 906. Fax 934 589 905
E-mail: fcvs@mx2.redestb.es
Web: http://www.teleline.es/persona/fcvs_sg
- **Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona**
Obradors, 6-8, baixos. 08002 Barcelona
Tel. 934 127 600. Fax 934 125 888
E-mail: favb@lafavb.com
Web: <http://www.lafavb.com/>

- **Federació de Municipis de Catalunya**
Via Laietana, 33, 6è. 1a. 08003 Barcelona
Tel. 933 104 404. Fax 933 107 103
E-mail: fmc@mcnet.org

- **Fundació Centre Internacional de Premsa de Barcelona**
Rbla. de Catalunya. 10. 1er. 08007 Barcelona
Tel. 934 121 111. Fax 933 178 386
E-mail: cipb@periodistes.org
Web: <http://www.periodistes.org>

- **Gabinet d'Integració Europea i Solidaritat. Diputació de Barcelona**
Còrsega, 300, pral. 1a. 08008 Barcelona
Tel. 934 022 077. Fax 934 022 473
Web: <http://www.diba.es>

- **Institut Català del Voluntariat. Generalitat de Catalunya**
Diputació, 92-94. 08015 Barcelona
Tel. 900 300 500. Fax 932 287 305
E-mail: bincavol@correu.gencat.es
Web: <http://www.voluntariat.org>

- **Regidoria de Participació Ciutadana, Solidaritat i Cooperació. Ajuntament de Barcelona**
Pl. Sant Jaume, s/n. 08002 Barcelona
Tel. 934 024 707. Fax 933 170 139
Web: <http://bcn.es/participacio>

- **Registre de Dret i Entitats Jurídiques. Generalitat de Catalunya**
Pau Claris, 81. 08010 Barcelona
Tel. 933 164 100

- **Torre Jussana – Serveis Associatius**
C/ Tàpies, 1-3. 08001 Barcelona
Tel. 934 434 514. Fax 934 412 483
E-mail: tjussana@mail.bcn.es
Web: <http://www.bcn.es/tjussana>

ÚLTIMES PUBLICACIONS

Dossiers

21. El libro rojo de las asociaciones de vecinos
23. L'imperfecte comunicador associatiu
24. La excelencia en el sector asociativo
25. Les associacions al divan
26. Vamos a plantearnos la financiación de nuestras asociaciones
28. La formació a les associacions
29. Radiografia de les associacions de voluntariat de Barcelona
30. Porque quiero mi asociación, la reinvento
31. Asociaciones, Valores y Ciudadanía
32. Petit diccionari crític-etimològic del sector associatiu del voluntariat de Barcelona
33. El paper de les associacions en la governabilitat de les ciutats
35. Manual per al funcionament dels Grups d'Ajuda Mútua
37. El cafè de l'Associació
38. Més ciutat, més participació
39. Las asociaciones relacionales, el gran reto del 2000.
40. Per què el sector associatiu ha de ser transparent?
42. Cap a un nou model d'associacionisme
43. Associacionisme i cultura de la pau
44. El Voluntariat. reptes de futur i experiències properes
45. BCN, Ciutat oberta a la participació
46. La Banca Ètica
47. Conclusions del Primer Congrés de les Associacions de BCN

Útils pràctics

7. Manual per a l'autodiagnòstic associatiu
8. Civismo, el producto ciudadano de las de voluntarios
9. Manual bàsic de comptabilitat aplicada a petites i mitjanes associacions
10. Gestió Integral d'Entitats -1- L'organització interna
11. Gestió Integral d'Entitats de voluntariat -2- La comunicació
12. Gestió Integral d'Entitats - Gestió econòmica-3-
13. Manual bàsic per a l'elaboració i avaluació de projectes
14. Fiscalitat associativa pràctica
15. El món associatiu i les noves tecnologies
16. Gestió positiva del conflicte a les associacions: mediació
17. Noves formes de finançament associatiu

Les publicacions de Torre Jussana han esdevingut una col·lecció referent en idees i pràctiques associatives. Aquests *Dossiers* i *Útils Pràctics* ofereixen temes generals i específics amb l'objectiu d'actualitzar la informació i facilitar la gestió de les associacions. A més de tractar temes del sector també ens presentaran altres models de treball estatals i europeus.

Us hi podeu subscriure gratuïtament –les associacions de la ciutat de Barcelona– o bé comprar-los a Torre Jussana.

Per a les associacions de fora de Barcelona el preu de tots els materials és de 5 €/unitat.

La relació de materials disponibles, preus i condicions la podeu trobar a la nostra web o bé trucant al 934 434 514, de dilluns a divendres de 10 a 13 h i dilluns i dimecres de 16.30 a 19.30 h

Torre Jussana
Serveis Associatius

Consell Municipal
d'Associacions de Barcelona

C/ Tàpies, 1 – 3
Tel. 934 434 514
Fax: 934 412 483
08001 Barcelona
tjussana@mail.bcn.es
www.bcn.es/tjussana